

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 59 (1059) • Четвер, 30 березня 1995 року • Ціна договірна

Крим: так довго не може тривати, —

заявив Євген Марчук про нинішню ситуацію на півострові

Він піддав критиці кримське керівництво, яке, на його думку, «займається політиканством» у той час, як на півострові зберігається «безліч нерозв'язаних економічних і господарських проблем».

В інтерв'ю агентству «Інтерфакс-раїна» Є. Марчук зазначив, що «проблем, які можуть дестабілізувати обстановку, нині у Криму немає».

З метою надання допомоги керівництву автономії працюють представники Кабінету міністрів і ряду міністерств України. Зокрема, у Сімферополі питання підготовки до весняно-польових ро-

біт займається група на чолі з віцепрем'єром Петром Саблуком.

Оперативну допомогу міліції надає також група Міністерства внутрішніх справ України. «Шодня нейтралізуються дві-три злочинні групи».

За словами Є. Марчука, під час зустрічі зі спікером кримського парламенту С. Цековим він поставив йому запитання: «Чи не соромно вам, що замість вас розв'язанням економічних і господарських проблем Криму займаються люди з Києва?» «Так довго не може тривати, цьому колись має бути покладено край».

І знову: із варяг у греки

На жаль, останні п'ять років україно-литовські відносини не були надто тісними: обидві держави зосередилися на внутрішніх проблемах. Але настав час відновити старі зв'язки і надати їм нового імпульсу. Таким був зміст перших слів Президента Литовської Республіки Альгірдаса Бразаускаса на українській землі, в аеропорту Бориспіль.

Дводенний візит А. Бразаускаса до Києва видався надзвичайно плідним. За підсумками візиту президенти підписали Декларацію про поглиблення співробітництва і партнерства між Україною та Литовською Республікою, Протокол про обмін ратифікаційними грамотами «Договору про дружбу і співробітництво між Україною та Литовською Республікою». Підписано й інші документи: Консульську конвенцію, міжурядові угоди про взаємну відмову від візового режиму для громадян обох держав, які мають дипломатичні та службові паспорти, і про взаємне працевлаштування громадян.

(Закінчення на 2-й стор.)

Лікуватися завжди важче і дорожче

Легше й дешевше — не хворіти

Це зрозуміло, здається, уже всім. Особливо тепер, коли ціни на ліки сягають мільйонів. Та й справа, власне, не тільки в цьому. Біда в тому, що випливає з цього взагалі неможливо, людина втрачає здатність працювати, заробляти... Тому залишається певніше — не хворіти! Це теж не так просто. Згадаймо, як ми ставимося до, по суті, безплатного рецепту «більше бути на свіжому повітрі»...

Втім, однієї волі замало. Потрібне регулярне обстеження людей, визначення причин захворювань, аналіз статистики. Необхідна чітка система профілактики захворювань.

Сучасну модель такої системи відпрацьовують сьогодні в Херсоні — на базі місцевого діагностичного центру. Матеріал про це читайте на 13-й стор.

Фото Анатолія АФАНАСЬЄВА.

ЯПОНІЯ — НАМ. І МИ У БОРГУ НЕ ЗАЛИШИМОСЯ

Підсумки візиту державної делегації нашої країни на чолі з Президентом України до Японії стали головною темою розмови Леоніда Кучми з журналістами.

Важливе значення мала зустріч з імператором Японії Акіхіто, під час якої відбувся обмін поглядами щодо відносин між нашими державами, перспектив їх поглиблення.

Були проведені важливі переговори з Прем'єр-міністром Японії Мураямою, на яких обговорювалися питання економічної співпраці двох країн. Японському керівництву представлені можливі стратегічні напрямки розвитку двостороннього співробітництва. Пан Мураяма заявив про готовність збільшити обсяги технічної допомоги Україні, зокрема і у підготовці кадрів — фахівців з питань ринкової економіки. Він також повідомив про рішення уряду Японії надати Україні кредити на суму 200 мільйонів доларів США.

(Закінчення на 2-й стор.)

Богдан Хмельницький — творець української держави

Під головуванням віцепрем'єр-міністра України Івана Куруса відбулося засідання Організаційного комітету з відзначення 400-річчя від дня народження Богдана Хмельницького.

Основні заходи святкування відбудуться восени, але вже нині у Чигирині, колишній гетьманській столиці, ведеться реконструкція і будівництво ряду об'єктів. На Богдановій горі розпочато консервацію виявленого археологами бастіону Дорошенка. У селі Суботіві завершено перекриття Галіської церкви — усипальниці Богдана Хмельницького.

Національна академія наук, зазначив академік Петро Толокно, готує міжнародну наукову конференцію, присвячену державотворчій діяльності гетьмана України.

Але, як було відзначено, підготовка до основних урочистостей, зокрема у Києві, Черкасах, Чигирині, через незадовільні асигнування іде повільно.

Колективний портрет в інтер'єрі саркофага

Стан ядерної безпеки Чорнобильської АЕС розглядався у ході зустрічі Президента Білорусі О. Лукашенка з віцепрем'єр-міністром, міністром оборони України В. Шмаровим. Керівник Білорусі прибув з робочим візитом до Прип'яті. Сторони обговорили перспективи співробітництва наших держав щодо ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи, яка мала місце дев'ять років тому.

Офіційно

Японія — нам.

І ми у боргу не залишимося

(Початок на 1-й стор.)

Японська сторона наголосила на тому, що офіційний Токіо буде підтримувати рішення «великої сімки» щодо України.

Прем'єр-міністр Японії високо оцінив роль України як стабілізуючого фактора в Європі і в світі, відзначив Леоніда Кучму. «Я заявив про підтримку прагнення Японії отримати статус постійного члена Ради Безпечності ООН. Переговори засвідчили зацікавленість наших країн у підтриманні політичного діалогу, швидкому прогресі торгово-економічних зв'язків та науково-технічного співробітництва, розширенню гуманітарних обмінів, взаємній підтримці при розв'язанні питань глобального характеру».

Ці та інші проблеми знайшли своє відображення у підписаних сторонами документах.

Сторони офіційно підтвердили чинність українсько-японських документів, укладених між Японією та колишнім Радянським Союзом. Це не тільки закладає міцний договірно-правовий фундамент двосторонніх відносин, а й підтверджує, що наша країна є однією з держав-правосудуїть СРСР, говорився на зустрічі.

Повідомлялося, що під час візиту відбулися церемонії підписання документів з ліквідації ядерних озброєнь, розташованих на території України та пов'язаних з цим питань.

«Сві підстави стверджувати, що головна мета переговорів з японською стороною була досягнута», — наголосив Президент.

Деніс ПАРИЙСЬКИЙ (Українформ).

Народжується традиція

Закінчуються підготовка до проведення установчих зборів Асоціації народних депутатів України попередніх скликань Верховної Ради. Установчі збори відкриваються 31 березня 1995 року о 10-й годині у сесійному залі Верховної Ради. Для участі у роботі зборів оркестровано записи усіх народних депутатів України 12-го скликання Верховної Ради, які не є депутатами нині діючої Верховної Ради, включно з Президентом України Л.Д.Кучмою. Почесними гостями установчих зборів запрошено депутатів Верховної Ради 12-го скликання, яких знову обрано до складу парламенту, Голів та заступників Голів Верховної Ради 11, 12 та 13 скликань. Запрошені бути почесними гостями установчих зборів також виконавчою обов'язки Прем'єр-міністра, голови Верховного суду, міністри юстиції, голови Центрвирборком.

На установчих зборах передбачається затвердити статут асоціації, обрати її керівників.

УКАЗ

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про звільнення в запас військовослужбовців та черговий призов громадян України на строкову військову службу в травні—червні 1995 року

Відповідно до Закону України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу» постановляю:

1. Звільнити в запас із лав Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Прикордонних військ України, Військ внутрішньої та конвойної охорони Міністерства внутрішніх справ України, Військ Цивільної оборони України, Управління державної охорони України, Чорноморського флоту в травні—червні 1995 року військовослужбовців, які вислужили строкову військову службу, військовослужбовців, призваних до 13 грудня 1993 року на строкову службу на строк 18 місяців.

2. Призвати на строкову військову службу до лав Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Прикордонних військ України, Військ внутрішньої та конвойної охорони Міністерства внутрішніх справ України, Військ Цивільної оборони України, Управління державної охорони України, Чорноморського флоту в травні—червні 1995 року громадян України чоловічої статі, які до відправки у військову частину виповнилося 18 років і які не мають права на відстрочку, та громадян старшого призовного віку, які втратили право на відстрочку від призову на строкову військову службу.

Президент України
Л.КУЧМА.

м.Київ, 27 березня 1995 року.

ЗАЯВА

депутатської групи «Аграрники України» Верховної Ради України

Депутатська група «Аграрники України» вже неодноразово розглядала питання, по яких протягом року засобами масової інформації з подачі певних політичних сил ведеться кампанія по дискредитації керівництва Верховної Ради і, зокрема, члена нашої депутатської групи Селенської партії, першого заступника Голови Верховної Ради України Олександра Миколайовича Ткаченка.

Ще до виборів у Верховну Раду України були неодноразові спроби шляхом перекупування фактів і

Згідно з дорученням Верховної Ради Комісія з питань державного будівництва, діяльності Рад і самоврядування в особі обговорила питання, пов'язані з виборами депутатів і голів місцевих Рад народних депутатів в Автономній Республіці Крим. На розгляд Верховної Ради підготовлено відповідний проект Закону України, яким визначено особливості підготовки і проведення цих виборів у поточному розпорядку роботи Рад народних депутатів, утворення територіальних виборчих комісій, округів.

Було зазначено, що прийняття цього Закону дозволить провести вибори в Криму згідно з чинним законодавством України. Було обговорено також ситуацію, що склалася у місті Львові у зв'язку з дотримуванням прийнятим повноваженням (саморозпуском) районних у місті Рад народних депутатів та реформування районних виконавчих органів. Членів Комісії ознайомили з виконавчою роботою, яка вчиняла ситуацію у Львові. Прийнято рішення внести це питання на розгляд Президії Верховної Ради.

Проектом постанови передбачається провести вибори депутатів районних Рад міста Львова у травні поточного року відповідно до статті 59 Закону про місцеві Ради та місцеве і регіональне самоврядування. До обрання нового складу районних Рад у місті, їх голів, пропонується виконавчо-розпорядчі функції у районах міста покласти на виконавчий комітет Львівської міської Ради народних депутатів.

На черговому засіданні Комісії з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією заслухано і обговорено звіт заступника голови комісії народного депутата України Івана Біласа про практику застосування законодавства по боротьбі з організованою злочинністю у Львівській області та інформацію відповідальних працівників Генеральної прокуратури України і прокуратури Львівської області, регіонального відділу по боротьбі з організованою злочинністю ВВС України у Львівській області щодо розслідування фактів незаконного усунення і вивезення немовлят за межі України.

Комісія прийняла рішення доручити Генеральній прокуратурі України, Міністерству внутрішніх справ України посилити кадровий та матеріально-технічний потенціал слідчо-оперативної групи прокуратури Львівської області у розслідуванні фактів незаконного усунення і вивезення немовлят за межі України.

Було утворено депутатську групу, на яку покладено контроль по виконанню рішення комісії. До неї ввійшли народні депутати І.Білас, Т.Проньчак, С.Смирнова, М.Карнаух, Д.Чобот, Р.Крушак, С.Смарила (загодувалою) та головний консультант комісії М.Мельник.

Запропоновано звернутися до Львівської області Ради народних депутатів з проханням оперативного вирішення питань матеріально-технічного і побутового забезпечення

музею бойової слави у школах та інших навчальних закладах, надається конкретна матеріальна допомога малообладанним ветеранам, солдатським вдовам. Щоб заробити кошти на підтримку ветеранів в області вирішили провести передсвятковий трудовий суботник.

Таку роботу спільно проводять місцеві органи влади і ветеранські організації Дніпропетровської, Харківської, ряду інших областей, Республіки Крим, Києва. На жаль, відзначено учасників пленуму, складає ситуація склади

музею бойової слави у школах та інших навчальних закладах, надається конкретна матеріальна допомога малообладанним ветеранам, солдатським вдовам. Щоб заробити кошти на підтримку ветеранів в області вирішили провести передсвятковий трудовий суботник.

Таку роботу спільно проводять місцеві органи влади і ветеранські організації Дніпропетровської, Харківської, ряду інших областей, Республіки Крим, Києва. На жаль, відзначено учасників пленуму, складає ситуація склади

музею бойової слави у школах та інших навчальних закладах, надається конкретна матеріальна допомога малообладанним ветеранам, солдатським вдовам. Щоб заробити кошти на підтримку ветеранів в області вирішили провести передсвятковий трудовий суботник.

Таку роботу спільно проводять місцеві органи влади і ветеранські організації Дніпропетровської, Харківської, ряду інших областей, Республіки Крим, Києва. На жаль, відзначено учасників пленуму, складає ситуація склади

музею бойової слави у школах та інших навчальних закладах, надається конкретна матеріальна допомога малообладанним ветеранам, солдатським вдовам. Щоб заробити кошти на підтримку ветеранів в області вирішили провести передсвятковий трудовий суботник.

Таку роботу спільно проводять місцеві органи влади і ветеранські організації Дніпропетровської, Харківської, ряду інших областей, Республіки Крим, Києва. На жаль, відзначено учасників пленуму, складає ситуація склади

музею бойової слави у школах та інших навчальних закладах, надається конкретна матеріальна допомога малообладанним ветеранам, солдатським вдовам. Щоб заробити кошти на підтримку ветеранів в області вирішили провести передсвятковий трудовий суботник.

І ЗНОВУ: ІЗ ВАРЯГІВ У ГРЕКИ

(Початок на 1-й стор.)

Одразу після підписання Президент України Леонід Кучма та Президент Литовської Республіки Альгірдас Браузауска відповіли на запитання журналістів. Про те, яким чином у Литві розв'язали питання подолу функцій законодавчої та виконавчої влади. А. Браузауска повідомив, що основною стало Конституція, яку в Литві прийняли ще півтора роки тому, і де чітко визначені повноваження кожної з гілок влади, а також основні центральних органів. Згідно з Конституцією були прийняті й окремі закони про Президента й уряд. Свое «Положення» (документ на 100 сторінок) має і законодавчий орган — Сейм. Леонід Кучма зазначив: «Я шкодую, що цього тижня не засідає Верховна Рада. Я обов'язково попрощав би шановного гостя виступити у парламенті. Певно, кожний журналіст і ставлення Президента Литви до подій, які розгортаються навколо Автономної Республіки Крим. Пан Президент зазначив, що вважає цю проблему винятково внутрішньою справою України, і «втручання в неї громадян інших держав — неприпустиме».

Президенти також повідомили журналістам, що під час переговорів порушувалося питання про перспективи Балто-Чорноморського поєсу. На думку А. Браузауска, було б добре, якщо Литва стала воротами в Північну Європу для України, а України — виходом у Південну для Литви.

А. Браузауска також подякував Л. Кучму за допомогу у побудові пам'ятника князю Гедимінушу у Вільнюсі. «Граніт, який потрібен для пам'ятника, ми ніде не змогли б узяти, окрім як в Україні. Дякує, Дякує нас це дуже цінний подарунок».

Важко сказати на те, що президенти знайшли спільну мову. А відносини між країнами великою мірою залежать від порозуміння її керівників.

Наталія ФІЛІПЧУК.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

спеціальних підрозділів прокуратури та УМВС Львівської області по боротьбі з організованою злочинністю.

Комісія Верховної Ради України з питань правової політики і судово-правової реформи продовжила опрацювання запропонованого Верховним Судом України проекту закону про внесення змін до деяких законодавчих актів в зв'язку з кримінального судочинства.

Члени комісії розглянули питання про політико-правову ситуацію в Автономній Республіці Крим сьогодні. З цього приводу розглянуто ряд документів, що будуть запропоновані на розгляд Верховної Ради України. Насамперед, вони стосуються питань щодо повернення законодавства автономії в правове поле України.

Крім того, народні депутати розглянули питання про діяльність Міністерства юстиції України.

Комісія з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку на черговому засіданні розглянула стан підготовки проекту Грінчаків закону та Закону України «Про транспортний транспорт».

В рамках контролю за реалізацією Закону України «Про енергозбереження» комісія розглянула питання щодо розробки і впровадження енергозберігаючих технологій, зокрема високоекономічних електромоторів.

Прес-служба Верховної Ради України.

лішнього СРСР, вона була одна на всіх!

Висловлено на пленумі чимало критичних зауважень і на адресу керівників уряду та місцевих органів виконавчої влади.

Особливо щодо незадовільного виконання Закону про статус ветеранів війни та їх соціальний захист.

Голова оркестрованої з підготовки і проведення 50-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні віце-прем'єр-міністр України І. Курас ознайомив учасників пленуму з конкретними планами майбутніх урочистостей, із заходами, яких вживає уряд, щоб посилити соціальний захист учасників війни, трудовників тилу, солдатських вдов, досягти консолідації всього народу України, а також відповісти на численні запитання ветеранів.

З промовою на пленумі виступив перший заступник Голови Верховної Ради України О. Ткаченко.

Пленум розглянув ряд інших питань, пов'язаних з діяльністю ветеранських організацій України.

Володимир ЧЕРКАС.

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Свято нації і пам'яті

Біографічна довідка

Народився 1950 року в Донбасі в робітничій родині. Освіта вища. За фахом — гірничий інженер, підполковник. 25 років віддав службі в армії, полковник запасу. Нині — народний депутат України, голова підкомісії з прикордонних і митних питань та Національної гвардії України Комісії Верховної Ради України з питань оборони та державної безпеки.

гато важливіше і практичніше, враховуючи результати діяльності цих збройних формувань. Службові обов'язки змусили мене глибше вникати у проблеми гвардійців і прикордонників, завдяки чому я поступово переглядав свою точку зору, яка раніше була не професійною, а скоріше — загально-суперфICIALною. Наслідком цього все більше переконуюся у необхідності термінових змін як у структурі НГУ, так і в Законі «Про Національну гвардію України». Сумнівів щодо існування гвардії на той час уже не було, проте думаю, що вона має бути іншою, не полішана. Тому Указ Президента про підпорядкування окремих підрозділів НГУ Міністерству внутрішніх справ України (сечен нинішнього року) не став для мене несподіванкою.

виконання завдань, покладених на гвардію у сільних і лісних регіонах країни. Руйнується організаційна структура і система управління. Залишаються без оперативного керівництва та матеріально-технічного, фінансового забезпечення підрозділи з охорони ізоляційних представників в Одесі. Крім того, значно зменшуються можливості гвардії щодо виконання завдань, покладених на неї Законом «Про Національну гвардію України» (особливо це стосується охорони найважливіших державних об'єктів, насамперед та їх захисту державного кордону, боротьби з диверсійно-розвідувальними та іншими збройними формуваннями, забезпечення умов для надійного функціонування державних органів управління та підтримання воєнного стану). І нарешті (важливо,

непомітною «хлочка Помогая», який майже не має своїх самостійних конкретних завдань. Неприємні сюрпризи чекають нас і в процесі подальшого ознайомлення з законом. У своїй діяльності, поряд із Конституцією України, НГУ керується ще й указами Президента, а трохи нижче констатуємо, що, виявляється, НГУ підпорядковується Верховній Раді України. В такому разі й зовсім уже незрозуміло, чому, як повідомляв нам закон, «організаційна структура, штатна кількість та дислокація частин і підрозділів Національної гвардії визначаються Президентом України». Отже, вивчивши цей документ, відчувши глибоке розгублення і бажання запитати: «Так чим же керується і кому підпорядковується гвардія?» Існуючий нині закон залишає це запитання без відповіді і

дійськими підрозділами? Певен, що такий союз буде підлягати і допоможе створити на міномітні даменти нинішньої гвардії справжню бездатуку Гвардію України.

Що фундамент по-справжньому міцний — сумнівів немає. Я був у багатьох гвардійських підрозділах, на власні очі бачив життя і побут гвардійців. Мені добре відомі труднощі становлення гвардії. Особливо переконана в тому, що бойовий вишкіл військовиків НГУ справді високий, як, до речі, і дух патріотизму, адже сьогодні гвардія тримається здебільшого на величому бажанні людей, і насамперед офіцерів, сержантів, створити військову еліту держави.

Відбулося засідання комісії, а пізніше — Президій Верховної Ради України, де було розглянуто питання про Національну гвардію України. Прийняте рішення спрямоване на те, аби не тільки зберегти НГУ, а й значно підвищити її авторитет і значення в суспільстві. Переконавшись, що сьогодні гвардія захищає гвардію, відвоювати в неї нове життя, наповнити її діяльність новим змістом, захистити людей, котрі несуть нелегку військову службу. І я вважаю це своїм депутатським і громадським обов'язком.

Коли цей матеріал вже був написаний, стало відомо, що заступник командувача Національної гвардії України звернувся до Президента України із так званою «службовою довідкою», в якій пропонують підпорядкувати НГУ Президенту України. Тим самим автори звернення до Президента підкорюють його на дрі, що суттєво змінює характер діяльності, і насамперед, Законом «Про Національну гвардію України».

Цей крок зроблений за спиною Верховної Ради, якій НГУ підпорядкована згідно із законом, і виглядає, м'яко кажучи, некоректним. Адже відразу після підписання сучасного закону Президента чотирьох гвардійських генералів устратилися за Головою Верховної Ради і мали нагоду висловити свою думку. Проте вони вибрали інший шлях, миттєвими його добрими намірами збереження гвардії. Цікаво знати, які політичні сили за цим стояли?

Юрій КРИЗЬКИЙ,
народний депутат України
від Первомайського
виборчого округу № 246
Луганської області.

Гвардії — бути. Проте якою?

ним, бо зайвий раз підтвердив і змінив мої переконання стосовно гвардії і значно стимулював прискорення роботи підкомісії у цьому напрямку.

Для широкого загалу підписання президентського Указу стало справжньою сенсацією. Деякі журналісти навіть розгубилися, дали свою суб'єктивну оцінку цієї події. На сторінках засобів масової інформації з'явилися різноманітні заголовки, серед яких і ось такі: «Зачем Президент подчинил себе Национальную гвардию?» («Киевские ведомости», 24.01.95 г.). Аби не повторюватися неточне тлумачення сучасного указу Президента і аби застерегти появу інших помилкових думок, я вирішив пропонувати свої пояснення причин підписання і наслідків виконання цього документа.

Одразу розвію міф про те, що НГУ реформовується. Але головним результатом виконання указу є, безсумнісно, значне зменшення бездатуки гвардії. Як це проявляється на практиці? В шести областях України тепер не буде гвардійських підрозділів в Одесі, Керосні, Луганській, Луганській, Запорізькій та Дніпропетровській. Отже, ставиться під загрозу

це головне, Національна гвардія України впаде із системи територіальної оборони і не зможе виконувати в повному обсязі свої завдання. Насамперед так, як записано конституційного ладу України, цілісності її території від спроб змінити їх насильницьким шляхом і участь у бойових діях із відбиттям нападу ззовні та охорона безпеки України.

Здавалося б, враховуючи негативні наслідки указу, Верховна Рада повинна зробити все, аби не допустити його виконання. Проте не забуваймо, що єдине, чим вона керується, — це бунда закону. В даний ситуації депутати мали справу із законом недосконалим, наскрізь суперечливим, але ж — із законом, і повинні були поважати його. Взагалі ж хоча повторити те, що сказав спочатку: Закон «Про Національну гвардію України» потребує докорінних змін — і негативних. Чому? Аналізуючи його, ми повсякчас натикаємося на слова «участь у ліквідації», «надання допомоги прикордонникам», «участь у підтриманні режиму...» — і розуміємо, що з самого початку гвардія була відведена другорядну роль у військовому помічній, героїчної, але маленького і

дає зайвий привід тлумачити його, як кому заманеться. Саме в цьому закладена головна небезпека виникнення конфліктних ситуацій і необхідність змінювати зміст. Сьогодні в Комісії з питань оборони та державної безпеки розглядається проект закону і доповнює до Закону «Про Національну гвардію України». Переконавшись, що саме з цього треба було розпочинати реформування НГУ, аби уникнути багатьох ускладнень. А життєвий досвід свідчить, що помилки у будь-якій справі тягнуть за собою косяк її нових порушень. Не уникнув недоліків, а також порушень діючого законодавства і указ Президента. Уважно проаналізувавши його, комісія Верховної Ради зафіксувала більше десяти порушень. Та в плані народних депутатів аж ніяк не входить з'ясування авторів цього документа. Наша мета — створити Національну гвардію, якою ми б пишалися українській народ.

Нині в Україні скорочуються Збройні Сили. Серед частин, що реформовуються, є і прославлені бойові підрозділи, які ще за часів минулої війни були удостоєні звання «гвардійських». Чому б не поєднати ці дві частини, з'єднавши вогнем традиції, із молодими гвар-

Україні потрібен новий механізм управління науково-технічним розвитком

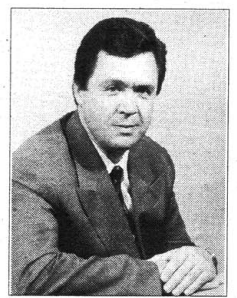
ЗА БУРХЛИВИМИ подіями останнього часу, за суперечками різних еліт елади, пошуками шляхів виходу з глибокої кризи, коли для більшості наших громадян збройність та бідність стали нормою життя, ми забуваємо просту істину, що й неухильно дотримується усього цивілізованого світу: основою наукового розвитку держави буде і залишається науково-технічний прогрес, винахідники якого є учений, науковий працівник, інженер, конструктор.

На жаль, стан справ у цій найважливішій сфері господарської діяльності надто тривожний. Враховуючи галопуючу інфляцію, ставлення промисловців до запропонованих наукою новин укрійське підприємства змушені відмовлятися від розробок, вироблення яких дасть наслідки через кілька років. Крім того, втратив платіжну спроможність найбільший замовник науки — держава. Ці труднощі надмірно впливають на випуск найкваліфікованіших, сесотехнологічних, таких, що потребують широкої кооперації, виробів. Малий попит на ці розробки примушує як науку, так і виробництво орієнтуватися на технічно низького технічного рівня та якості виготовлення. Виникають серйозні перешкоди для технологічної інфляції, яка не тільки поглиблює втратне загальну кризу економіки.

Ще скрутіліша, як у промисловості, ситуація у сфері науки та наукового обслуговування. Враховуючи істотну різницю структури соборності продукту галузей матеріального виробництва у порівнянні зі сферою науки (частка матеріальних та дорівнювальних витрат у структурі соборності промислових підприємств в середньому в Україні становить 60—70%, заробітня плата — від 1 до 4% у сфері науки та наукового обслу-

вування) — відповідно 10—20% та 40—50%, цілком зрозуміло, що існуюча система оподаткування доходу (прибутку), а також фонду оплати праці, ставить заклади науки у значно гірші (порівняно з промисловістю) умови, переобчанає низьку заробітну плату, позбавляє можливості збільшення фонду оплати праці без суттєвого підвищення цін на науково-дослідні та проектні роботи, тягне за собою втрату кваліфікованих наукових кадрів.

Негативне ставлення більшості громадян до збройності науки виникло не сьогодні. Але нині громадський статус і престиж науки упав до ганебного низького рівня, якого ніколи не сягав за всі часи нашої історії. Природно, виникає питання: яких термінових заходів слід вжити для виправлення цієї ситуації?

Основні завдання цієї політики полягають перш за все у розробці державної стратегії і національних пріоритетів розвитку науки та технологій, концепцій ринку інновацій, створенні принципово нового механізму регулювання науково-технічної діяльності через податки, державні замовлення, кредити, митні тарифи.

Ця стратегія повинна, насамперед, передбачити: — першочерговий розвиток та впровадження «проривних» високотехнологічних, які тягнуть за собою різке підвищення експортного потенціалу держави, обмеження, а згодом і позбавлення залежності економіки від імпорту енергоносіїв;

— прогресивні зміни у пропозиційному виробництві видів нової техніки з метою досягнення масштабів ресурсозбереження, достатніх для компенсації подорожчання сировини та матеріалів, підвищення екологічної безпеки, зменшення

дефіциту внутрішнього ринку.

Система національних пріоритетів розвитку науки та технологій повинна забезпечити успішне розв'язання пріоритетних напрямків у сфері «потреба—дослідження—виробництво—споживання—нова потреба». Їх реалізація має викликати суттєві зміни в різних ділянках знань, привести до створення та швидкого впровадження конкурентоспроможної наукомісткої продукції, досягнення у стислі строки вагомих соціально-економічних результатів. Критерій визначення національних науково-технічних пріоритетів — потреба певної диференціації (залежно від тривалості строку реалізації цих пріоритетів, а також — вірогідності їх істотні під впливом економічних чинників чужинців).

По-друге, задля швидкого досягнення глобальних національних цілей необхідно терміново провести ґрунтовний аналіз ефективності використання державних ресурсів, виявлених різним сектором науки, а також державним структурам. Особливого значення тут набуває впровадження впливу потреб науки при формуванні державних цілей цієї політики, чому що інвестування базових виробничих різних галузей та підприємств не принесе бажаного результату, якщо не будуть визначені державні пріоритетні технологічні напрями інвестування.

По-третє, слід здійснити ґрунтовний аналіз стану наукових досліджень у державі та її регіонах. Він має стати основою розробки перспективної схеми розвитку і розміщення науки та нових технологій. Разом з цим, необхідно провести організаційно-структурну перебудову всієї сфери науково-технічної діяльності, і першим кроком може бути паспортизація ве-

ліщного потенціалу галузевих науки, що залишається з часів Радянського Союзу. Сьогодні одна тільки харківська галузева наука має у своєму складі 79 самостійних наукових організацій та 55 дослідно-конструкторських бюро, діяльність яких була зорієнтована переважно на потреби господарського комплексу всього СРСР. Чи виправдана така кількість цих установ для однієї держави? Тим паче, що кількість науковців у деяких скоротилася в 5—10 разів і вони перебувають серед діючих лише номінально.

Суттєвими результатами науково-технічної діяльності полягає у визначенні складу наукових організацій, відповідальності за той чи інший напрямок пріоритетних досліджень, у створенні на їх основі учбово-науково-виробничих комплексів та впровадженні ефективних механізмів диференційованої приватизації закладів науки. Кінцевим результатом організаційно-структурної перебудови має бути формування ядра науково-технічного сектора держави, яке відповідало б національним науковим пріоритетам.

Для успішного вирішення всього комплексу проблем, пов'язаних із побудовою і функціонуванням нового механізму управління науково-технічним розвитком, доцільно створити національну раду з питань науки та техніки, яка склада б із найбільш авторитетних учених, спеціалістів різних галузей, мала б усі необхідні повноваження у проведенні таких перетворень.

Володимир СЕМИНОВИЧЕНКО,
народний депутат України,
академік НАН України.

Донеччина

Депутати заступають на варту

У Широкинський сільський Раді, що в Новоазовському районі, після тривалої перерви знову почала діяти добровільна народна дружина. Першими, що, певне, подали приклад своїм землякам, на чергування заступили місцеві депутати. Як було і за «пам'ятню» часів, для добровільних вартових тут встановили своєрідні пільги. Так, одне з місцевих риболовчих господарств надає «деендешникам» три дні додаткової відпустки.

Черкаси

«Графія» прийшла в Україну

У Черкасах на базі обласної друкарні засновано українсько-німецьке закрите акціонерне товариство «Графія-Україна». Це перше в нашій державі спільне підприємство, котре випускатиме картонну упаківку для тютюнової, харчової, кондитерської, фармацевтичної галузей.

Німецький «графі» 200 років. Річний оборот її — 140 мільйонів марок. Ця фірма — визнаний європейський лідер у виробництві високоестетичної і екологічної упаківки. Саме в упаківці, доставлений з Більфельда, випускають свою продукцію тютюнової фабрики Черкас, Прилук, Кременчука та інші, які мають СП із зарубіжними фірмами.

«Графія» інвестує в реконструкцію і модернізацію Черкаської обласної друкарні 5 мільйонів марок. Перші два роки німецька сторона реінвестує частку своїх прибутків на розвиток пакувального виробництва.

Закарпаття

Міст на угорсько-українському кордоні буде перекрито

Як повідомив Всеукраїнський комітет митного і фінансового нагляду, сьогодні частково буде перекрито Чопсько-Загонський міст через Тису на угорсько-українському кордоні. Міст перекривається з 11-ї до 13-ї з 16-ї до 18-ї години за київським часом у зв'язку з проведенням угорськими спеціалістами його експертизи.

Дніпропетровськ

Кукурудзо ти моя, кукурудзо

Цього року кукурудзо в Україні буде засіяно значно більші площі, ніж раніше. Передбачається, зокрема, що майже половину заготовлених для тваринництва кормів становитимуть зерно, всілякі зернові переробки і засилосована зелена маса («корольові полі»). У нас колись уміли її вирощувати, одержувати досить пристойні врожаї. Аби згадати традиції, аби нагадати секретів насінництва та прогресивних агрикультурних технологій вирощування качанистого, і був скликаний у Дніпропетровську республіканський науково-практичний семінар з питань виробництва кукурудзи. Тепер діло за «дрібницю»: справді виростити високі врожаї.

Водії ведуть боротьбу з безпекою руху. Є жертви

28 березня на дорогах України стосує 90 дорожньо-транспортних пригод. Це на 38,5 відсотка більше, ніж минулого року. Внаслідок аварій загинуло 18 осіб, 88 одержало тілесні ушкодження. (1994 року цього дня втратили життя 15 чоловік, 70 було поранено).

За даними Державтоінспекції МВС України, найнебезпечнішими виявилися дороги Дніпропетровської, Черкаської, Одеської та Київської областей. Так, подією для мовки вважають пригоду на трасі Київ — Одеса. Власник «Жигуль» Анатолій Кравчук, не вправшись з гальмами, виїхав на лінію зустрічного руху, де зіткнувся з «КРАЗ». Загинули троє пасажирів легкової машини.

Тиждень безпеки дорожнього руху триває. Водії, будьте пильні!

Місячний календар

Найбільш сприятливі дні для сівби і садіння у квітні

2-го, 3-го, 7-го висіватиме салат і капуста;
7-го — селеру, шпинат, огірки, петрушку на зелену;
8-го — томати;
8-го, 14-го — бобові, гарбузи, кабачки, баклажани;
16-го, 17-го — петрушку і селеру на корінь, моркву;
з 16-го по 19-е — цибулю;
з 16-го по 21-е добре садити картоплю;
16-е, 17-е, 20-е, 21-е — сприятливі дні для ріпи, редиски, брукви;
16-го, 17-го, 20-го, 21-го, 24-го, 25-го, 26-го радимо сіяти буряк.
Загальні несприятливі дні у квітні такі: з 9 по 11, 22, 23, 29, 30.

Місто дає селу товарний кредит

На Запоріжжі складаються нові стосунки між промисловими та сільськогосподарськими підприємствами

У ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ добрі згоди озимі пшениці, яка займає площу понад 100 тисяч гектарів. На шість березневих морозів не задало особливих шкоди. Хоча пилі буревії у ці дні, особливо в районах Донецького краю, й ослабили сходи. Тож довелося деякі лани насівати. Так, близько 30 тисяч гектарів вже пересіяли.

Оскільки минулорічне бездощів'я майже зрівало сівбу озимих в області (їх було засіяно 40 відсотків від наміченого, а з 215 тисяч гектарів сходи з'явилися лише на 145 тисячах), то всі надії покладали на весну. На неї ж припала і левова частка турбот, бо, скажімо, тільки ярих зернових необхідно посіяти більше 700 тисяч гектарів.

Ось чому недавнього «теплого вікна» засіяли більше 200 тисяч. Переважно гороху, ячменю та вівса. Понад 7 тисяч — ярої пшениці. Сівбу ранніх зернових почали майже на місяць раніше від звичайних строків. А тому не дуже й гналися за кількістю, щоб потім не позачинилося на якості.

Сівба набрала темпів, — розповідає начальник обласного управління сільського господарства і продовольства Юрій Гавриков. — Роботи ще ду-

же багато: засіяно лише половину ранніх зернових, а якщо врахувати кукурудзу та пізні зернові...

Гостроти додає те, що доведеться палити, у ті дні «теплого вікна» працювали з коліс.

Щоб зарадити ситуації, у зв'язку з поганим припиненням централізованих поставок і переходом області на самозабезпечення продуктами харчування, виконавчий комітет обласної Ради народних депутатів прийняв неординарне рішення. Для постійної допомоги колосам, радощам та фермерам у проведенні комплексу сільськогосподарських робіт за селянами закріплені міськвиконкоми (за їх ігодою) промислових центрів.

— Ні, це не колишнє шедство міста над селом, — підкреслює голова об-

ласної Ради народних депутатів В'ячеслав Похвальський. — Це взаємовигідне співробітництво. Наше рішення щодо участі промислових підприємств у митній підтримці кризових викидів, на які наразилося сільське господарство, певною мірою — адміністративне. Воно прийняте від безвиході. Мова йде про товарний кредит, як-то паливе, мастила, добрива, запчастини — з поверненням їхньої вартості після збирання нового врожаю. Вартість такого рішення перевищує 8 трильйонів карбованців. Це понад 8 відсотків обсягів промислового виробництва, яке навіть дещо перевищує можливості нашого регіонального замовлення.

Відрадно, що владні структури загально знайшли порозуміння з керівниками промислових підприємств. Особливо добре попрацювали Мелітопольський, Запорізький та Бердянський міськвиконкоми — «розкрутили» прямі договірні стосунки між сільським і промисловим товаровиробником. У багатьох випадках повернення кредиту вирішено не відстрочувати до нового врожаю, а розраху-

ватись тією продукцією, яка нині потрібна промисловцю — м'ясо, молоко, консерви, а згодом і інших продуктів, які дасть земля.

У дехто може скластися враження, що зерелобри самі нічого не роблять, лише чекають на допомогу з області. Вони в пошуку. І не лише пального та мастила, а й нових сортів. Чимало господарств придбали насіння з Харківщини, з інституту рослинництва імені Юр'єва. Дехто експериментує з озимію пшеницею Юна. Цікаво, як поведінку себе цієї кубанської сорти у Приазов'ї. Одним словом, працюємо.

Володимир ДУПАК.
Запорізька область.

«Адамс» Адама приватизується

Кам'янець-Подільський консервний завод, відомий на світовому ринку концентрованими соками з фруктів, розпочав приватизацію. Завод, очолюваний директором Адамом Якієм, тепер став акціонерним товариством відкритого типу «Адамс». Акції підприємства розкуповуються не тільки окремими громадянами, але й колективними членами — селянськими спілками, що постачають консервникам свою продукцію.

У зв'язку з приватизацією пан Адам вирішив перевести «Адамс» із сезонного виробництва на цілорічне. Дійсно, вже створено забійний і м'ясопереробний цехи. На виробництво м'ясних консервів додатково залучено 150 чоловік, і підприємство працює щодобово у три зміни. Та найголовніше — ні від кого не просить дотацій. Самі собі «Адамс» з Адамом багатіють.

«Постав хату з лободи»

ВАЖКО ЗАПЕРЕЧИТИ ці слова з відомої пісні. Адже кожен хоче мати власну хату і не тупитися по чужих кутках. Але одна справа хотіти і зовсім інша мости збудувати красиві і, головне, порівняно дешеве житло. Особливо тепер, коли така дорожечка на будматеріали. Та попри це, можна-таки звести хату, але, якщо жеш уміти руки. Як-от у кандидата технічних наук доцента Вінницького технічного університету Анатолія Миколайовича Власенка.

З місцевих матеріалів на основі в'язучого складника — цементу, вапна, рісуну — у себе на подвір'ї він виготовляє різноманітні за формою та розмірами блоки — елементи будинку. Для формування їх сконструйовано простий в'якостер, де використано півкільватний однофазний двигун. Цей верстат можна швидко переробити під інший розмір та форму. Його продуктивність — 200 блоків за зміну.

Автор розробив також проекти котеджів з гарно опорядженим фасадом.

дом у мистецьких традиціях декору стін, фундаментів, підставок, колон, карнизів, поясів, обрамлень вікон та дверей.

Опрацьовано конструктивні рішення у збірно-монолітному варіанті, запропоновано ефективніші варіанти теплоізоляції стін.

Анатолій Миколайович мріє про спорудження експериментального будинку за новою технологією, аби на практиці довести її переваги. Та ні влада району, ні міста, на жаль, не поспішають посприяти науковцю, а отже, і багатьом потенційним забудовникам.

На знімку ви бачите майстра навропти фрагмента стіни, вимурованої з блоків оригінальної форми.

Фото О. ГОРДІСВИЧА.

ДВЕРІ З КАНДИБОБОРОМ

ЦЕ БУВ не кабінет директора — акась комірчина. Незвично ним бачили таку картину на підприємець, де мають справу з деревом. Пригадалися «обшари» дубом приймальні, апартамента розбіжні з футбольне поле, з різьбленими столами і стільцями. Теплюк не рехопи жій погляд, на секунду знітився, а потім підвісив зі стільця:

— Ходімо відразу в щес. Ви бачили колись такі двері? А ось ці деталі до них з ручним різьбленням, а коли б і з дуба? Уявляєте?

Володимир Кирилович Теплюк кривив душою, коли говорив, що немає путнього дерева. Є воно, але ж ціна! Змайструвати з нього двері — все одно, що видити із золота. Хто їх купить? Шопрвада, і на таку розкіш є клієнт. Сидити склавши руки і чекати, коли такий багатенький Буратіно постукає у двері цієї комірчини і

вивалить на стіл мшок грошів, не в характері директора «Комфорт». Робить усе підряд — вікна, литви, плінтуси, сходи марші. У Броварах, скажімо, люди, котрі розуміються на стільцях, відразу марку плінують. Випадовко розмову двох літніх чоловіків підслухав біля вантажки зі стільцями марком. Один, зазирнувши через борт:

— Це ти, схоже, у Теплюка замовляв?

— А в кого ж іще?

— Питаю! Тільки у нього можна такі сходи, двері з кандибобором узяти...

Пригадавши цей кумедний епізод, тому не втримався, пошканився:

— А з дизайнерам усіх ваших «примочок», можна якось познайомитися?

— Чому б ні, — засміявся Володимир Кирилович.

— І гукати не треба, він перед вами.

(Закінчення на 7-й стор.)

Соціальний захист: добрі наміри з порожнім гаманцем

ПРО ДОБРОБУТ держави судять за рівнем життя населення. Однак барометром усіх соціально-економічних перетворень в Україні, як і раніше, залишається малозабезпеченість верств. Про проблеми соціального захисту наше інтерв'ю з міністром соціального міністерства Аркадієм ЄРШОВИМ.

— Аркадію Віталійовичу, як на законодавчому рівні здійснюється політика соціального захисту населення України?

— Законодавча база у нас нормальна. Втім є і прорахунки. Так, наприклад, згідно зі статтею 19 Закону України «Про пенсійне забезпечення» запроваджено обмеження на пенсії: пільгова категорія пенсіонерів має право на одержання трьох мінімальних пенсій. У законі також записано, що мінімальна пенсія має відповідати мінімальному споживочому бюджету, який у цінах лютого становить приблизно 2,5 мільйона карбованців. При цьому нагадаю, що юридичний розмір мінімальної пенсії залишається 120 тисяч карбованців.

— Отже, законодавство не працює через відсутність фінансів...

Це справді так. Підприємства заборгували Пенсійному фонду 11 трлн.крб., а Мінфін вилан 3 трлн.крб. Як відомо, соціальні виплати пенсіонерам здійснюються за рахунок відрахувань — 37 відсотків підприємств і 1 відсотка громадян до Пенсійного фонду. Зрозуміло, в період економічної кризи надходження до фонду зменшилися. І це: весті мову про підвищення пенсій без повноцінної реформи зарплатної плати немає сенсу. Необхідно профінансувати соціальні заходи про зарплату і платі про межу малозабезпеченості, тоді і соціальний захист малозабезпечених верств населення буде деще ширшим.

— Яких конкретних заходів уживає сьогодні ваше міністерство з соціального захисту громадян?

— Наше міністерство працює над законом про пенсійне страхування. Суть цього проекту в тому, що кожен працюючий громадянин сам забезпечує свою старість, сплачуючи страховим компаніям порівну з роботодавцем певні суми. Після досягнення пенсій-

ного віку він одержує гроші зі свого пенсійного рахунку...

Постановою Кабінету міністрів від 1 лютого нинішнього року передбачено виплатити малозабезпеченим у розмірі 880 тисяч карбованців у зв'язку з підвищенням цін. На реалізацію цієї допомоги потрібно 10 трільйонів карбованців. Розкладається питання на рівні Кабінету, ВР та Президента про надання тимчасового кредиту на дану суму.

Міносоцзахисту спільно з Держкомжилгоспом бере участь у створенні спеціальних центрів при обласних і районних Радах, які займатимуться виплатами компенсацій за житлово-комунальні послуги громадянам, які мають дохід на одного члена сім'ї менш як 1 мільйон 730 тисяч карбованців. Їм сплачуюватиметься 525 тисяч. Окрім того, нас хвилює доля пенсіонерів, які волею долі опинилися поза межами України. Про пільги і пенсійне забезпечення давні категорії громадян уже підписано міжнародні угоди з Грузією, Литвою, триває робота над проектами угод з Молдовою, Польщею, Чехією, Словаччиною.

Чесно кажучи, я, як міністр соціального захисту населення, сьогодні перебуваю в складному становищі. Вперше за кілька останніх років окремими 9 областей України не одержали у повному обсязі належні їм пенсії. Хоч їди до Кабінету міністрів з білою пов'язкою на голові і оголошувати гололодку, поки не дадуть грошей...

— Скільки потрібно коштів, щоб забезпечити хоч би мінімально необхідний матеріальний захист нужденних громадян?

— Насамперед визначимо перелік громадян, які потребують соціального захисту. До них належать особи, які ще не можуть працювати або вже не можуть себе утримувати. Виходячи з цього, практично всі непрацюючі категорії громадян — наші підопічні. Це пенсіонери (1,5 млн.), інваліди (2200 тисяч), ветерани, «арганці», чорнобильці, багатодітні, одинокі матері, люди похилого віку...

Лише на реалізацію закону «Про соціальний захист ветеранів» нам необхідно 100 трлн.крб., а бюджетом передбачено 14 трлн.крб. Проблема у тому, що це цілком не визначено статус учасника війни. Пропонується вважати учасниками війни всіх громадян України, які народилися до 1931 року, мотивуючи це тим, що практично вся наша територія була окупована німецько-фашистськими військами. Однак це спірне питання. Після затвердження держбюджету і розгляду питання щодо Пенсійного фонду стане чіткішою і фінансова картина соціального захисту населення.

Ольга ВАУЛІНА.

Резонанс

Що чекати від зарплати

З ПРИВОДУ Указу Президента України «Про заходи щодо нормалізації платіжної дисципліни в народному господарстві України» від 16 березня 1995 року висловила значна кількість колективів підприємств, організацій, місцевих Рад Запорізької області.

Загальна думка — його реалізація, особливо статті 2, якою заробітна плата включена до розряду невідкладних потреб, що формуються в розмірі 5 відсотків від середньобовових надходжень на розрахункові рахунки, призведе не-лише до повної зупинки більшості промислових підприємств, а й спричинить плачевні наслідки. Стаття 2 Указу практично позбавляє підприємства можливості оплачувати працю своїх робітників, — стверджується у зверненнях Запорізького обласного Союзу промисловців і підприємців «Потенціал», ради директорів підприємств Мелітополя та інших, — ліквідує останнє вогнище стабільності.

Як повідомляють «Голос України» керівники обласної Ради народних депутатів, лише нинішнього року, за раніше діючої системи виплати зарплати як першочергового платежу, не виплачена заробітна плата через відсутність коштів у підприємств області склала до 10 відсотків нарахованого фонду оплати праці.

Запоріжжя.

Володимир ДУПАК.

Торгівля

НОВІ «АПАРАТНИКИ»

СТОЛИЧНІ власті зважилися наводити порядок у торгівлі. Спільні комісії райвиконкомів, куди входять спеціалісти податкової інспекції, міліції, товариства захисту прав споживачів, перевіряють усі суб'єкти підприємницької діяльності на наявність і використання касових апаратів. Сьогодні ними оснащені понад 90 відсотків торговельних підприємств. А от чітко використовують їх аж ніяк не всі.

— Лише за 20 днів березня, — розповів заступник голови міськвиконкому Іван Дворник, — із 715 перевірених торговельних точок у 428 виявлено найгрібніші порушення. Було донараховано 300,4 мільйона карбованців прихованого прибутку, з якого не стягувалися податки. А тепер з цієї виручки не тільки буде стягнено 35-відсотковий податок, а ще й штраф магазин-порушникам доведеться сплатити до державного бюджету. Зроблено 18 розпоряджень до райвиконкомів про закриття торговельних точок.

Прогноз

НАШІ ШАНСИ НИЖЧІ ВІД СЕРЕДНЬОГО

«Сентрал європейск економік ревью» (СЮЕР) запропонував групі експертів скласти прогноз для 25 країн світу до 2000 року з точки зору політичної стабільності та перспектив розвитку торгівлі. 10 показників треба було оцінити за десятибальною шкалою. Свої оцінки дали: «Кредитінститут-Банкверейн», Нідерландський банк ING, компанії «Стандарт енд пур», «Джі ІІІ Морган енд К» та інші.

За всіма показниками очолює список Чеська Республіка, набравши 8,9 очка з 10 можливих (середній бал між буні й вищим, який не низька оцінка природних ресурсів). Завершує таблицю Таджикистан із середнім балом 2,3, що пояснюється воєнними конфліктами та відсталістю економікою. Який же думки експерти про Україну? В середньому шанси оцінюються невисоко — в 4,4 бала. Низький бал проставлено за нестабільністю цін та національної валюти, відсутністю економічного зростання та зволікання з приватизацією.

Штрафи

ВИХОВАННЯ — КАРБОВАНЦЕМ

З А СЛОВАМИ заступника голови Верховного суду Василя Малайренка, більш як сто статей Кримінального кодексу передбачили покарання штрафом у розмірі від 100 до 500 карбованців. Ясно, що штраф перестав бути ефективним засобом покарання.

Тому й запропоновано в санкціях Кримінального кодексу замінити штрафи, які обчислюються рапну в конкретній грошовій сумі, штрафами, які відповідають тій чи іншій кількості мінімальних заробітних плат.

Зокрема, за виготовлення й зберігання спиртних напоїв з метою продажу передбачено штраф у розмірі від 5 до 10 мінімальних заробітних плат.

Образ особи нині карється штрафом від 30 до 80 мінзарплат. Хулігану загрозжує таке саме покарання.

А ось збудувати маяк підлітків для здоров'я людей і навколишнього середовища рішеннями доведеться викласти ще більшу суму: від 500 до 1000 мінімальних зарплат.

Крадіжка держмайна загрозжує зловмисникові втратою від 100 до 200 мінімальних зарплат (для порівняння: раніше таке карали штрафом максимум у сумі 500 карбованців).

Віктор НІКОЛАЄВ.

НБУ ПРОДАВ ПЕРШІ ОБЛІГАЦІЇ

ПРОВЕДЕНО першої аукціон НБУ з продажу державних цінних паперів. Покупцями виступили 12 банків.

Цінні папери

В результаті аукціону до бюджету перераховано 267855 мільйонів карбованців.

За словами голови правління НБУ Віктора Ющенка, у бюджеті на 1995 рік передбачено емісію цінних паперів на 17 трільйонів карбованців.

— Тепер, — сказав Віктор Ющенко, — йде підготовка роботи для випуску в обіг короткострокових державних цінних паперів, термін погашення яких — 3 й 6 місяців.

ДОКИ Ж РАХУВАТИ НА ПАЛЬЦЯХ?

Трохи незвично відбуваються традиційний брифінг, присвячений підсумкам останнього засідання Кабінету міністрів.

У центрі уваги журналістів перебував генеральний директор ВО «Електроншам» Віктор Мова. Колектив об'єднання освоїв цілком конкурентоспроможні електронно-касові апарати, які знають, однак, серйозного опору на внутрішньому ринку, за словами В. Мови, як з боку відомих західних фірм, так і з боку керівництва Національного банку України. Проте як стало відомо, тільки в Києві підлягають заміні близько 7 тисяч електричних касових апаратів типу «Ока», і задля того, щоб якось прискорити перехід до більш цивілізованої торгівлі, міська влада пропонує купувати електронно-касові апарати за лізингом.

ЦІНИ ОСНОВНИХ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ НА РИНКАХ УКРАЇНИ

Базарний день	Яловичина	Свинина	Кури	Сало	Яйця (десеток)	Олія	Масло вершкове	Сметана	Сир жирний	Картопля	Часник	Морква	Цибуля	Яблука
Кіровоград	180-200	270-280	350-400	130	70	90	460	500	130	25	190	45	—	130
Суми	150-180	240-300	650	150	65-80	120	—	230	100-110	—	—	—	130-150	170-190
Чернівці	150-230	250-300	200-300	170-80	70-80	120	460-480	200	100	19-21	—	30	37	50-130
Рівне	150	200	—	180-190	70	120	—	200	80-90	18	—	—	45	60-100
Дніпропетровськ	300-350	350-400	500-800	200-300	90-100	100	450	220-300	180-200	40-50	200-250	45-50	40-50	200-300
Київ, Луганський ринок	280-300	300-350	300-350	140	90	110	500	200-250	160-200	30	—	30-35	50	100-150

Курси валют

	КУПІВЛЯ			ПРОДАЖ		
	USD	DM	RUR	USD	DM	RUR
Кіровоград	152	95	29	157	100	31
Херсон	154	100	30	162	105	33
Луганськ	157	100	31	161	112	33-34
Хмельницький	157-158	106-108	30-32	163-166	112-116	33-36

Хроніка. Факти. Події

• Туреччина—Ірак

Гинуть, та не здаються

Підрозділи турецької армії і сил безпеки ведуть цілодобові наступальні дії проти бойовиків Курдської робітничої партії (КРП). Від початку року ліквідовано кілька сотень курдських повстанців, що домагалися автономного управління для 10 мільйонів етнічних курдів, які проживають у турецьких районах, що межують з Сирією, Іраном та Іраком. За твердженням турецьких спецслужб, бойовики КРП проникають на територію країни з Іраку. Тому турецькі війська перейшли кордон з цією країною і діють там. Після приходу до влади уряду Т. Чілдер загони КРП зазнають поразки за поразкою під потужним на- тиском турецьких військ.

На знімку з журналу «Шпигель»: курдські бойовики, вбиті під час боїв.

• Росія

У білий світ — як у копійчку

На військовому аеродромі у Краснодарі під час підготовки літака Су-25 до вильоту сталося непередбачене сходження шести ракет. Як повідомив один з працівників штабу армійської частини, розташованої на 9-му кілометрі ростовського шосе, інцидент має місце на аеродромі військового авіаційного училища під час зльоту літака Су-25. Через недбалість особового складу, що обслуговує авіаційні озброєння, «комплект снарядів у кількості шести штук було підвищено до літака з порушенням техніки безпеки. В результаті під час зльоту стався самовільний постріл. Три снаряди вибухнули в повітрі. Решта прилетіла на територію приміського радгоспу «Солнечный». Один влучив у дерево, другий зніс телеграфічний стовп, третій пошкодив мансарду однієї з дач. Шасливим випадком ніхто не постраждав.

• Близький Схід

Підпишуть? Не підпишуть?

Арабо-ізраїльський конфлікт серйозно загрожую перспективам укладення безстрогового Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Арабські країни заявляють, що не підпишуть нового ДНЯЗ, оскільки, за їхніми даними, Ізраїль має ядерну зброю і продовжує її виробляти. Зі свого боку, офіційний Тель-Авів вказує на небезпеку, яку створила «ядерна програма» Іраку, а також терористичні акції палестинських екстремістів, які дестабілюють обстановку у регіоні і є прямою загрозою для Ізраїлю. Сторони вимагають одна від одної додаткових гарантій. Якщо новий ДНЯЗ не охопить собою Близького Сходу, ціна цьому документу буде значно меншою, ніж передбачалося.

На знімку з журналу «Економіст»: ізраїльський ядерний центр у Дімоні. Звідси, вважають араби, виходить загроза мирові.

• Іспанія—Канада

А риба поки що відпочине

Після морських баталій місцевого значення, з арештами суден і обопільною демарсациєю сил, конфлікт між Іспанією та Канадою перемістився під склепіння Міжнародного суду у Гаазі. Офіційний Мадрид поскаржився до цієї нашої міжнародної інстанції у галузі юрисдикції на неправомірні дії Канади відносно риболовства поблизу її морської зони, що завдає шкоди інтересам Іспанії.

ІНФОРМАЦІЯ: ПОРЯТУНОК ЧИ ПАСТКА

НЕЩОДАВНО у Брюсселі відбулася міжнародна конференція, присвячена створенню так званого єдиного інформаційного суспільства. У ній взяли участь представники країн «великої сімки», керівники провідних телекомунікаційних, ком'ютерних і телерадіокомпаній світу.

Можна стверджувати, що у країнах Центральної і Східної Європи, які намагаються влитися у вільні міжнародні комунікативні потоки, і, зокрема, в Україні, різко визначився розрив між свободою і демократією. Демократія передбачає наявність законів, суспільних інститутів, вільної преси, права людини на одержання правдивої інформації, сприяння новому інформаційному порядку.

Уже тепер очевидно, що комунікаційні об'єднання, їхня транснаціоналізація ніколи за своїм політичним характером не відповідали тим процесам, які відбуваються в інших сферах суспільства. Результати такого процесу вже стали надто драматичними для багатьох регіонів сучасного світу. Перед державами, що стали на шлях демократії, у тому числі й пера Україною, виникла особа проблема, що стосується деяких негативних наслідків витіснення її національної специфіки із власного інформаційного простору. Але ж міжна-

родна концепція державного суверенітету передбачає право бути в ньому господарем, визначати політику в цій галузі.

Ця ідея впливає зі світової тенденції: активного розвитку національних законодавств у галузі засобів масової комунікації. Розвиток нормотворення, скажімо, у західних країнах, йде шляхом утвердження принципів вільного ринку, нерегульованого використання засобів масової інформації (США, Японія, Великобританія) — з одного боку, і обмеженого державного регулювання — з другого (більшість західноєвропейських країн, зокрема, Німеччина, Франція, інші). Обидва напрями впливають на міжнародну нормотворчість і дають можливість знаходити компроміси міжнародного і регіонального характеру. Про що свідчить конференція в Брюсселі.

Щодо процесу законодавчої регламентації у комунікаційній сфері України, то він свідчить, що справжня демократизація, це коли наці-

ональні державні газети, радіо, телебачення паралельно існують, співробітничать і конкурують з приватними, недержавними телерадіоканалами, центрами, видавництвами. Отож, поряд з традиційними пресою й телерадіомовленням в Україні вже існує нагальна потреба прискореного розвитку приватних електронних ЗМК, причому в усіх різноманітності. Із країн Східної Європи (наприклад, Болгарія) вже здійснені кроки до дерегулювання ЗМК, надаючи перевагу приватному сектору, зрозуміло, з урахуванням потреб суспільства.

Поряд з тим глибокого осмислення потребує концепція підготовки для України журналістських кадрів — інформаційної еліти. Адаже досі навчання журналістів — виробників інформації — зводилося до того, щоб навчити майбутнього працівника засобів масової комунікації писати замітки, репортажі, на-

риси, а не самостійно й глибоко мислити. Тож донедавна професійність журналіста в більшості досвіджень у країнах Центральної і Східної Європи зводилася до майстерності побудови композиції й чіткості дотримання певного стилю.

В умовах інформаційного суспільства, що прийшло на зміну індустріальному й постіндустріальному, те, який вигляд матиме Україна на тлі решти країн Східної і Центральної Європи, великою мірою залежатиме й від нової журналістської еліти. Бо саме їй доведеться торувати нові демократичні шляхи у світовому інформаційному просторі. Саме ці проблеми обговорюватимуться сьогодні й завтра на традиційній щорічній науково-практичній конференції видавців Інституту журналістики Київського університету імені Тараса Шевченка.

Анатолій МОСКАЛЕНКО

Із дос'є «ГУ»

Анатолій МОСКАЛЕНКО — академік, директор Інституту журналістики Київського університету імені Тараса Шевченка, академік Міжнародної академії інформатизації (МАІ), зареєстрований в ООН як асоційований член. Крім того, МАІ є колективним членом Міжнародної спілки з інформації і Всесвітньої асоціації з освіти, що входить до складу ЮНЕСКО.

Світлана ЧАЛА, «Голос України» (з Кишинєва)

Заборгували? Віддавайте... підприємство

МОЛДОВА винна Росії за енергоресурси 500 млн доларів. В тому числі 218 млн — за газ. Частина Придністров'я — 104 млн доларів. Повалення заборгованості за 1992-1993 роки буде здійснено шляхом передачі пакету акцій молдовських підприємств, вибір яких зробила російська сторона.

У грудні парламент Молдови затвердив рішення уряду про створення російсько-молдовського акціонерного товариства на базі магістральних газопроводів і компресорних станцій. Його засновниками стали російський «Газпром» і «Молдгаз». Вони створили спільне підприємство зі статутним капіталом 400 млн левів (100 млн доларів), 51 відсоток якого належить російцям. Пропорційну частку витрат вони беруть на себе під час ремонту, реконструкції і прокладання магістральних газопроводів у Молдові.

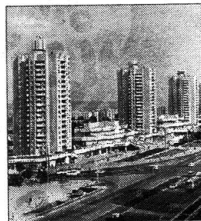
Російський «Газпром» також стає співвласником Резинського цементного заводу річною потужністю у 1,2 млн тонн. Задуманий свого часу для забезпечення цементом не лише Молдови, а й частини України, Білорусії і Росії, завод нині опинився у становищі банкрута. Страйки робітників в останні роки тут стали звичним явищем. Отож для трудового колективу акціонування з «Газпромом» — порятунок від безробіття. Якщо ж підприємство буде зведено наніч, у перспективі воно зможе експортувати цемент Дунаєм на Балкани,

де після війни в колишній Югославії будуть потрібні на відновлення народного господарства будівельні матеріали.

Третім газпромовським підприємством у Молдові стане Молдовська ГРЕС, яка забезпечує 80 відсотків електроенергії, виробленої у республіці. Сьогодні ГРЕС щорічно спалює 0,7—0,8 млрд кубічних метрів газу (близько половини споживаного палива), решта припадає на вугілля і вугілля. Після модернізації підприємство буде швидко перевернуто на газ, обсяги споживання якого зростають удвічі. Росія як співвласник у результаті збільшить експорт електроенергії і отримає додаткову валюту.

Крім того, надавши Молдові кредит у 70 млрд рублів, Росія обумовила заставу — 70 відсотків акцій 11 заводів, побу-

дованих на території Росії Молдовою, а також 30 відсотків акцій найбільших приладобудівних підприємств Молдови. Усі ці підприємства скоріше за все стануть російськими, бо борги Молдови зроста-

ють разом з надлітними поставками російського газу. В січні цього року Молдова при плані 357 млн кубічних метрів отримала 380 млн кубічних метрів газу.

Новий розквіт Тайваню?

ЕКОНОМІЧНІ програми, які не виконати неможливо. До такої належить урядовий план розширити Тайвань до 2010 року.

Так вважає багато хто з тайванських економістів. Програма вражає. Рада економічного планування й розвитку, яка її готувала, справді мала на меті перетворити острів на «регіональний операційний центр». Один з головних її елементів — створення до 1997 року офшорних торгових зон в аеропорту

імені Чан Кайші й найбільшого морського порту Гаосюн з тим, щоб обійти юридичну офіційну заборону на пряму торгівлю з КНР. Формування цих супроводжуватиметься значним розширенням вантажопропускних можливостей об'єктів «воріт».

На другому етапі, розрахованому до 2000 року, діяльність торгово-транспортних зон буде приведено у відповідність до зміни, які принесне перехід Гонконгу під юрисдикцію КНР 1997 року. Одночасно по всьому острову буде введено в дію 20—30 «індустріальних пар-

ків». Так називають у регіоні комплекси промислових підприємств різного калібру. Нарешті, на початку нового століття передбачається завершити економічну та фінансову лібералізацію, пом'якшення або скасування урядових обмежень на діяльність місцевих та зарубіжних бізнесменів.

Реформи у п'яти зазначених програмох галузях (виробництво, транспорт, фінанси, телекомунікації, засоби масової інформації), за задумом їх авторів, зрештою економіку Тайваню «відкриють», а сам острів «приваблятимуть» для світового бізнесу. Вони оберуть його

свого регіонального штаб-квартирою. Прем'єр-міністр Лян Чань, оголошуючи про проект програми на початку січня, заявив: «Ніколи ще ми не починали такої великої справи».

Тепер — чому його не можна не виконати. Співробітник тайванського представництва у Сінгапурі заявив, що «йдеться про утвердження нового міжнародного економічного авторитету Тайваню. Він має стати таким, щоб з ним «градувався світ і, звичайно, континентальний Китай».

За відомостями з Тайбея, проект програми першого кварталу нового року надійде на розгляд і схвалення парламенту.

Тарас ПЕТРОВ.

За матеріалами зарубіжної преси.

(Початок на 4-й стор.)

— Тут кандибобер в іншому, — відразу посерйознішав Теплюк, — ось кіпа замовлень від підприємств, організацій, а розраховуватися з нами не можуть, бо білі, мов церковні мінці. А з ними, у свою чергу, виявляється, не розраховувалися за продукцію їхні клієн-

ти. До того ж, наші ціни не захмарні, далекі від тих, які правлять, скажімо, за подібну продукцію киянські доки. Про якісь лезації мовчу. Ви, певне, на власні очі переконалися, що мої працівники халтурити не стануть. Лишень 40 робітників і їхня робота, мов на долоні, з браком за одвірки не сховаються...

— Про що мрію?.. Пам'ятаєте у Карпенка-Карого: день ідеш, два ідеш: чия земля? Калитчина! Отак і в мене... Щоб тут, на Будиного, 14, з'явилися нові цехи. А тоді день ідеш, другий: чий цехи... Жартую,

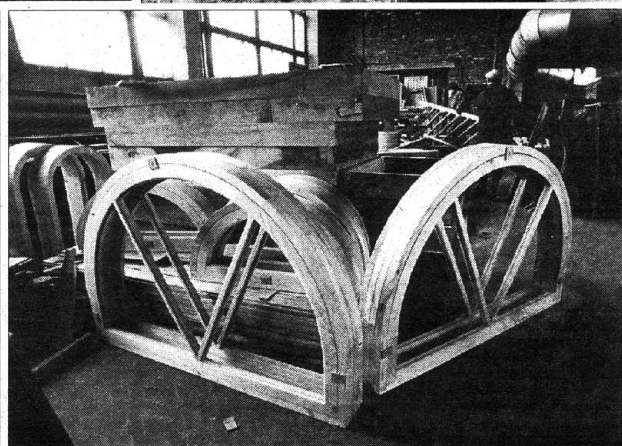
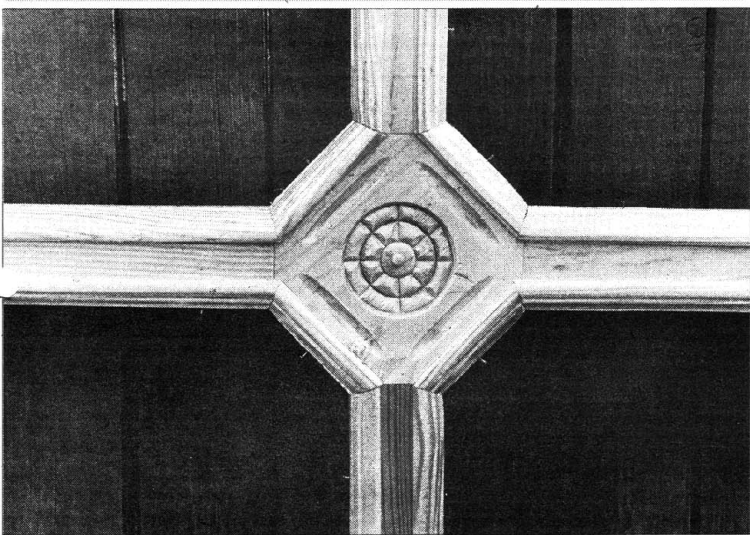
звичайно, але думка одна мене ніє, мов шашіль дерево точить: пора зводити нові цехи. Запускати паркетну лінію. В області про подібне навіть не мріють, а тут сній паркет. Ось, здається, трохи на ноги випнемось і... Тоді, можливо, й собі новий кабінет дозволю. І двері, як той казав, з кандибобером...

Віталій СОЛОНЕЦЬ.

Київська обл.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ДВЕРІ З КАНДИБОБЕРОМ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів» та Закону України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними»

З метою посилення боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів Верховна Рада України постановляє:

Внести зміни і доповнення до таких законодавчих актів України:

1. У Кримінальному кодексі України:

1. Доповнити Кодекс статтями 70¹, 229^{1а}, 229^{1б}, 229^{1в}, 229^{1г}, 229^{1д}, 229^{1е}, 229^{1ж}, 229^{1з}, 229^{1и} і 229^{1к} такого змісту:

«Стаття 70¹. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів — карється позбавленням волі на строк від трьох до десяти років з конфіскацією майна або без такої.

Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів, тобто їх переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю, — карється позбавленням волі на строк від трьох до десяти років з конфіскацією майна або без такої.

Ті ж дії, вчинені повторно або за попереднім зговором групою осіб, а так само, якщо предметом цих дій були особливо небезпечні наркотичні засоби чи психотропні речовини або наркотичні засоби чи психотропні речовини у великих розмірах, — карються позбавленням волі на строк від п'яти до дванадцяти років з конфіскацією майна.

Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів, вчинена особливо небезпечним рецидивістом або організованою групою, а так само, якщо предметом контрабанди були наркотичні засоби або психотропні речовини в особливо великих розмірах, — карється позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна.

«Стаття 229^{1а}. Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів

Розміщення фінансових коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів, у банках, на підприємствах та в інших структурах незалежно від форм власності або придбання за такі кошти об'єктів, що підлягають приватизації, чи обладнання для виробничих та інших потреб, або використання таких коштів і майна з метою продовження незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів, —

карється позбавленням волі на строк від трьох до шести років з конфіскацією майна або без такої.

Ті ж дії, вчинені повторно або за попереднім зговором групою осіб чи особою, яка раніше вчинила один із злочинів, передбачених статтями 229^{1а}, 229^{1б}, 229^{1в}, 229^{1г}, 229^{1д}, 229^{1е}, 229^{1ж}, 229^{1з}, 229^{1и} і 229^{1к} цього Кодексу, — карється позбавленням волі на строк від трьох до шести років з конфіскацією майна або без такої.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок введення в дію і застосування Закону України «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів» та Закону України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними»

Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести в дію Закон України «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України у зв'язку з введенням в дію Закону України «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів» та Закону України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними» з дня його опублікування.

2. Звільнити від відбування покарання осіб, яких було засуджено за частиною першою статті 229¹ Кримінального кодексу України та за частиною другою цієї ж статті за ознакою повторності.

3. Кримінальні справи щодо осіб, яких притягнуто до кримінальної відповідальності за частиною першою статті 229¹ та за ознакою

повторності за частиною другою зазначеної статті Кримінального кодексу України, підлягають закриттю відповідно органами дізнання, слідства чи судами, в провадженні яких знаходяться такі справи, у тому числі справи, вироки по яких ще не набрали чинності або не звернені до виконання.

4. Встановити, що особи, яких було засуджено за статтею 229¹ та за частиною другою статті 229¹ Кримінального кодексу України за ознакою вчинення одного із злочинів, передбачених статтями 229¹, 229^{1а}, 229^{1б}, 229^{1в}, 229^{1г} і 229^{1д} Кримінального кодексу України, від відбування покарання не звільняються, судимість в таких випадках погашається чи знімається на загальних підставах, передбачених статтею 55 Кримінального кодексу України.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м.Київ, 15 лютого 1995 року.

Стаття 229^{1а}. Незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин

Незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин з корисливих мотивів чи з іншою особистою зацікавленістю — карється позбавленням волі на строк до трьох років або штрафом від ста до трьохсот мінімальних розмірів заробітної плати, з позбавленням права займати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Ті ж дії, вчинені повторно, — карються позбавленням волі на строк від двох до п'яти років з позбавленням права займати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до п'яти років.

Стаття 229^{1б}. Незаконне виготовлення, підробка, використання або збут підроблених чи незаконно одержаних документів, які надають право на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів

Незаконне виготовлення, підробка, використання або збут підроблених чи незаконно одержаних документів, які надають право на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів, —

карється позбавленням волі на строк від двох до п'яти років або штрафом від двохсот до п'ятисот мінімальних розмірів заробітної плати.

Ті ж дії, вчинені повторно або особою, яка раніше вчинила один із злочинів, передбачених статтями 229^{1а}, 229^{1б}, 229^{1в}, 229^{1г}, 229^{1д}, 229^{1е}, 229^{1ж}, 229^{1з} і 229^{1и} цього Кодексу, або вчинені щодо двох і більше осіб, або якщо вони спричинили середньої тяжкості чи тяжке тілесне ушкодження, —

карються позбавленням волі на строк від трьох до десяти років.

Дії, передбачені частиною 1 цієї статті, вчинені щодо неповнолітнього чи особи, яка перебуває в безпечному стані, чи вагітної жінки або вчинені особливо небезпечним рецидивістом, або якщо вони були пов'язані з введенням в організм іншої особи особливо небезпечних наркотичних засобів чи психотропних речовин, а так само, якщо внаслідок таких дій наставла смерть потерпілого, — карються позбавленням волі на строк від п'яти до дванадцяти років.

Стаття 229^{1в}. Незаконне публічне вживання наркотичних засобів

Відкрите або вчинене групою осіб незаконне вживання наркотичних засобів у місцях, що використовуються для проведення навчальних, спортивних і культурних заходів, та в інших місцях масового перебування громадян, —

карється позбавленням волі на строк до чотирьох років або штрафом від ста до трьохсот мінімальних розмірів заробітної плати.

Ті ж дії, вчинені повторно або особою, яка раніше вчинила один із злочинів, передбачених статтями 229^{1а}, 229^{1б}, 229^{1в}, 229^{1г}, 229^{1д}, 229^{1е}, 229^{1ж}, 229^{1з} і 229^{1и} цього Кодексу, або вчинені особливо небезпечним рецидивістом, —

карються позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років.

Стаття 229^{1г}. Розкрадання, незаконне виготовлення, придбання, зберігання, передача чи продаж іншим особам обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів або психотропних речовин

Розкрадання, незаконне виготовлення, придбання, зберігання, передача чи продаж іншим особам обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів або психотропних речовин, —

карється позбавленням волі на строк до трьох років або штрафом від двохсот до п'ятисот мінімальних розмірів заробітної плати.

Ті ж дії, вчинені повторно або за попереднім зговором групою осіб чи особою, яка раніше вчинила один із злочинів, передбачених статтями 229^{1а}, 229^{1б}, 229^{1в}, 229^{1г}, 229^{1д}, 229^{1е}, 229^{1ж}, 229^{1з} і 229^{1и} цього Кодексу, — карються позбавленням волі на строк від двох до шести років з конфіскацією майна або без такої.

Дії, передбачені частиною 1 цієї статті, вчинені організованою групою чи з метою виготовлення особливо небезпечних наркотичних засобів або психотропних речовин, а так само вчинені особливо небезпечним рецидивістом, —

карються позбавленням волі на строк від п'яти до дванадцяти років з конфіскацією майна.

Стаття 229^{1д}. Повідомлення завідомо неправдивих відомостей про обіг наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів

Повідомлення в офіційних документах завідомо неправдивих відомостей, які стосуються обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, —

карється позбавленням волі на строк від одного до трьох років з позбавленням права займати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до п'яти років, або штрафом від ста до трьохсот мінімальних розмірів заробітної плати.

Стаття 229^{1е}. Розкрадання прекурсорів

Розкрадання прекурсорів з метою збуту, а так само їх збут —

карється позбавленням волі на строк від двох до п'яти років з конфіскацією майна або без такої або штрафом від двохсот до п'ятисот мінімальних розмірів заробітної плати.

Ті ж дії, вчинені повторно або за попереднім зговором групою осіб, або з застосуванням насильства, що не є небезпечним для життя або здоров'я, чи з погрозою застосування такого насильства, або особою, якій прекурсори було довірено у зв'язку із службовим станом чи під охороною, чи розкрадання прекурсорів у великих розмірах —

карються позбавленням волі на строк від трьох до семи років з конфіскацією майна або без такої з позбавленням права займати певні посади.

(Продовження на 9-й стор.).

30 березня 1995 року. № 59 (1059)

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про введення в дію Закону України «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів»

Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести в дію Закон України «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів» з дня опублікування.

2. Кабінету Міністрів України:

до 1 червня 1995 року підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про зміни і доповнення до законодавчих актів, що випливають із Закону України «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів»;

до 1 липня 1995 року привести рішення уряду України у відповідність з цим Законом; до 1 червня 1995 року забезпечити розробку і затвердження нормативних актів відповідно до повноважень уряду України, визначених цим Законом.

м.Київ, 15 лютого 1995 року.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

тичні засоби і психотропні речовини.

ввезення (імпорту) і вивезення (експорту) — переміщення наркотичних засобів, психотропних речовин чи прекурсорів за межі України або ввезення їх до України з іношої держави;

перевезення і пересилання — переміщення наркотичних засобів, психотропних речовин чи прекурсорів з одного місця в інше в межах України;

таблиці класифікації наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів — відповідні прономеровані ціл переліки, що затверджуються Комітетом на основі міжнародних конвенцій. Будь-які зміни та доповнення до цих таблиць проводяться за рішенням Комітету і публікуються в офіційному виданні;

особливо небезпечні наркотичні засоби і психотропні речовини — речовини і препарати, які є особливо небезпечними для здоров'я людини і занесені до списків № 1 і № 2 таблиці I міжнародними конвенціями ООН, а також рішенням Комітету;

препарат — суміш у твердому або рідкому стані, яка містить один чи декілька наркотичних засобів або психотропних речовин, стосовно яких встановлено заходи контролю.

Стаття 2. Наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори, що підлягають контролю, та їх класифікація

Рослини, речовини і препарати класифікуються як наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори згідно з міжнародними конвенціями і заносяться Комітетом до відповідних таблиць залежно від ступеня небезпеки для здоров'я, які вони можуть становити у разі зловживання ними, а також з урахуванням того, чи використовуються вони з медичною метою:

таблиця I — наркотичні засоби, заборонені для застосування на людях і вироблення, включені до списку № 1, а тому числі і психотропні речовини, занесені до списку № 2, а також рослини і сировина, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини, які включені до списку № 3 і не підлягають виключенню до рецептурних довідників, довідників лікарських засобів і Державної Фармакопеї України;

таблиця II — речовини і препарати, які є небезпечними для здоров'я і становлять інтерес для використання з медичною метою;

таблиця III — речовини і препарати, які є менш небезпечними для здоров'я і становлять інтерес для використання з медичною метою;

таблиця IV — хімічні речовини та їх солі, які використовуються в процесі виготовлення наркотичних або психотропних речовин і реєструються в міжна-

родних конвенціях як прекурсори, занесені Комітетом до списків № 1 і № 2 цієї таблиці.

Прекурсори, включені до списку № 1, це хімічні речовини та їх солі, під час переробки яких одержують синтетичні наркотичні або психотропні речовини.

Прекурсори, включені до списку № 2, — це розчинники, окислювачі та інші хімікати промислового або побутового призначення, які використовуються в процесі виготовлення наркотичних засобів або психотропних речовин.

Зазначені рослини, речовини і препарати підлягають контролю згідно з цим Законом.

Стаття 3. Законодавство про обіг наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів

Законодавство про обіг наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів складається з цього Закону і виданих відповідно до нього інших нормативних актів.

Кабінет Міністрів України, міністерства і відомства видають нормативні акти з питань обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів лише у випадках, передбачених законами України.

Стаття 4. Порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів

Обіг наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, занесених до списку № 1 таблиці IV, на території України дозволяється лише з метою медичного застосування або для науково-дослідної роботи в порядку, встановленому цим Законом, а у передбачених випадках — у порядку, що встановлюється нормативними актами Кабінету Міністрів України та інших органів державної виконавчої влади.

Стаття 5. Контроль за обігом препаратів

Використання препаратів, які містять наркотичні засоби або психотропні речовини, здійснюється з обов'язковим дотриманням вимог контролю за використанням наркотиків, встановлених цим Законом та іншими законодавчими актами України.

Стосовно препаратів, які містять два і більше наркотичних засобів або психотропних речовин, щодо яких встановлено різний режим контролю, застосовується більш суворий режим контролю.

Лікарські препарати, які за своїм складом становлять незначну небезпеку у разі вживання, але містять речовини, занесені до таблиці III, і які не можуть бути відібнуті легкодоступними способами в кількостях, що дозволяють зловживати ними, можуть бути виключені Комітетом із сфери дії заходів контро-

лю за обігом наркотичних засобів чи психотропних речовин.

Стаття 6. Діяльність у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. Діяльність у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, занесених до списку № 1 таблиці IV, здійснюється виключно державними підприємствами, установами, організаціями в обсязі, який встановлюється державним замовленням.

Порядок здійснення цієї діяльності встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 7. Заборона обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, занесених до таблиці I, на території України

Обіг наркотичних засобів і психотропних речовин, занесених до таблиці I, на території України забороняється, за винятком культивування снотворного маку і конопелю, яке може здійснюватися тільки на підставах і в обсязі, передбачених державним замовленням.

Культивування снотворного маку і конопелю визначається органом, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, виходячи з щорічної потреби у сировині, необхідній для промислової цілей.

Культивування снотворного маку може бути дозволено лише державним підприємствам лікарського ринництва для виробництва макової соломки, необхідної для виготовлення наркотичних лікарських засобів підприємствами медичної промисловості.

Культивування конопелю дозволяється лише для промислових потреб і одержання насіння.

Підприємства, які займаються культивуванням снотворного маку і конопелю, а також переробкою сировини, одержаної з цих рослин, зобов'язані вжити заходів щодо забезпечення встановленого режиму охорони посівів, місць збирання і переробки врожаю.

Культивування снотворного маку і конопелю, зазначених на які не оформлено належним чином, а також понад обсяги, встановлені державним замовленням, забороняється.

Власники або землекористувачі земельних ділянок, на яких ростуть дикорослі або незаконно посіяні рослини, які містять наркотичні речовини, зобов'язані в разі виявлення таких рослин знищити їх негайно або у термін, встановлений посадовою особою органу внутрішніх справ.

Стаття 8. Діяльність у сфері обігу аналогів наркотичних засобів чи психотропних речовин

Обіг аналогів наркотичних засобів або психотропних речовин (за винятком дослідного їх виготовлення) на території України забороняється.

Діяльність, пов'язана з дослідним виготовленням аналогів

наркотичних засобів чи психотропних речовин або їх збирання і використання, здійснюється лише державними установами відповідно до замовлення Міністерства охорони здоров'я України.

Порядок здійснення цієї діяльності встановлюється Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством внутрішніх справ України та іншими відповідними міністерствами.

Адміністрації державних установ, які виготовляють аналогів наркотичних засобів або психотропних речовин, зобов'язані в місячний термін офіційно повідомити про це Комітет. При виготовленні дослідної партії таких аналогів державні установи в 10-денний термін направляють їх до Комітету для проведення експертизи і вирішення питання про реєстрацію та занесення до таблиць I, II, III.

В разі виявлення аналогів наркотичних засобів чи психотропних речовин у користувачів інших юридичних осіб або окремих громадян питання про віднесення їх до таблиць I, II, III вирішується таким же чином.

Стаття 9. Використання і використання наркотичних засобів і психотропних речовин

Наркотичні засоби і психотропні речовини можуть використовуватися лише з метою медичного застосування або для науково-дослідної роботи. Іх кількість визначається Міністерством охорони здоров'я України. Ці вимоги не поширюються на наркотичні засоби і психотропні речовини, що використовуються для проведення їх експертизи в установах Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Державного комітету у справах охорони державного кордону України, Державного митного комітету України та в Комітет з контролю за наркотиками при Міністерстві охорони здоров'я України, а також у випадках контролювання поставок і оперативних закупок наркотичних засобів і психотропних речовин та для забезпечення навчального процесу у спеціалізованих кінологічних центрах.

Перелік медикаментів, які містять наркотичні або психотропні речовини і дозволені для використання на території України, встановлюється та періодично переглядається Комітетом і публікується в офіційному виданні.

Розділ II. УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ І ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН

Стаття 10. Обмеження обсягів виготовлення, розподілу, використання та збирання наркотичних засобів чи психотропних речовин, занесених до таблиць I і II

Міністерство охорони здоров'я України щорічно встановлює максимальну кількість наркотичних засобів і психотропних речовин, занесених до таблиць I і II, яка може виготовлятися та збиратися державними підприємствами.

Порядок виготовлення, розподілу, використання та збирання наркотичних лікарських засобів і психотропних речовин, за-

(Закінчення на 12-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів

(Початок на 11-й стор.).

несених до таблиць II і III, визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 11. Імпорт, експорт або транзит наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів

Імпорт (ввезення) або експорт (вивезення) наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів має право здійснювати лише орган, уповноважений на це Кабінетом Міністрів України.

Імпорт або експорт наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів здійснюється відповідно до сертифіката (окремого дозволу), виданого Комітетом для кожного такого випадку, незалежно від того, стосується це одного чи кількох наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів.

Порядок видачі сертифіката та його зразок встановлюються Кабінетом Міністрів України. Копія сертифіката, завірена у встановленому порядку, додається до кожної партії вантажу і надсилається уряду країни-імпортера.

Імпорт, експорт або транзит наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів здійснюються лише через митницю, визначені Державним митним комітетом України.

Транзитне перевезення через територію України наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів може здійснюватися лише за наявності сертифіката, копія якого передається державно-експортному Державному митному комітету України.

Партія наркотичних засобів, психотропних речовин чи прекурсорів, що транзитом перевозиться через територію України, не підлягає розпакуванню і переробці, яка може змінити природу наркотичного засобу, пси-

хотропної речовини чи прекурсорів.

Для частини п'ятої цієї статті не поширюється на випадки перевезення на сулах чи літаках міжнародного сполучення обмеженої кількості наркотичних засобів і психотропних речовин, необхідних для надання першої медичної допомоги, а також у випадках, коли літак, що здійснює транзит повітряним шляхом партії наркотичних засобів, психотропних речовин чи прекурсорів, пролітає над територією країни без посадки.

Стаття 12. Перевезення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів на території України

Право здійснювати перевезення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів на території України мають лише державні підприємства, що займаються культивуванням ситовного маку, конопелю, виготовленням, зберіганням, розподілом, торгівлею, вивезенням і ввозом, використанням наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. У разі залучення до перевезення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів транспортних підприємств, які не є підрозділами зазначених державних підприємств, відповідальність за збереження вантажу покладається на державні підприємства, які уповноважені здійснювати обіг наркотичних засобів, психотропних речовин чи прекурсорів.

Для перевезення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів складаються документи суворої звітності.

З метою медичного застосування дозволяється зберігати і перевозити наркотичні чи психотропні речовини громадянам, які прибули до України, встановленому статтями 13 і 14 цього Закону.

Пересилання наркотичних засобів і психотропних речовин поштовими відправленнями забороняється.

Стаття 13. Придбання наркотичних засобів і психотропних речовин громадянами

Громадяни мають право придбавати наркотичні або психотропні лікарські препарати лише за рецептом лікаря.

Стаття 14. Облік рецептів на право придбання наркотичних і психотропних лікарських препаратів

Видача лікарем рецептів громадянам на право придбання ними наркотичних чи психотропних лікарських препаратів здійснюється на підставі правил, встановлених Міністерством охорони здоров'я України.

Рецепт, виписаний з порушенням встановлених правил, є недійсним.

Стаття 15. Порядок обігу прекурсорів

Виготовлення, розподіл, оптова торгівля, ввезення (вивезення) прекурсорів, занесених до списку № 1 таблиці IV, здійснюється в порядку, встановленому для обігу наркотичних засобів і психотропних речовин.

Державні підприємства, які виробляють і реалізують прекурсорів, занесених до списку № 2 таблиці IV, звітують про їх обіг Комітету і відповідному органу Кабінету Міністрів України. Реалізація цих прекурсорів здійснюється підприємцями-споживачам лише за наявності у них ліцензії.

Підприємці (юридичні особи) можуть придбати і використовувати у власному виробництві прекурсорів, занесених до списку № 2 таблиці IV, за наявності ліцензії на даний вид діяльності.

Підприємцям (юридичним особам) не дозволяється зосереджувати в своєму розпорядженні таку кількість даних прекурсорів,

як перевищує їх виробничі потреби.

Підприємства роздрібно торгівлі забороняється оптовий продаж зазначених прекурсорів.

Розділ III.
ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ
ЗА ДІЯЛЬНІСТЬЮ У СФЕРІ
ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ
ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ
РЕЧОВИН І ПРЕКУРСОРІВ

Стаття 16. Контроль за виконанням вимог цього Закону

Контроль за порядком обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів здійснюється Комітетом відповідно до Положення про його діяльність, затвердженого Кабінетом Міністрів України, а у випадках, передбачених цим Законом, — органами, визначеними Кабінетом Міністрів України. Ці органи не менше одного разу на рік зобов'язані перевіряти підприємства, які займаються такою діяльністю.

Стаття 17. Звітність про діяльність у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів

Державні підприємства, які здійснюють діяльність у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, за встановленою Комітетом формою звітності перед ним і відповідними органами Кабінету Міністрів України.

Стаття 18. Інвентаризація і баланси

Державні підприємства, які здійснюють діяльність у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, зобов'язані проводити щоквартальну інвентаризацію наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які є в їх розпорядженні.

Дані про розходження в балансі або невідповідність ре-

зультатів балансу та проведеної інвентаризації доводяться до відома органів, уповноважених на це Кабінетом Міністрів України.

Стаття 19. Реєстрація операцій з наркотичними засобами, психотропними речовинами і прекурсором

Операції, здійснені в процесі діяльності щодо обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, підлягають реєстрації у спеціальних журналах. Порядок ведення реєстраційних журналів встановлюється органом, уповноваженим на це Кабінетом Міністрів України. Реєстраційні журнали зберігаються протягом десяти років після внесення до них останнього запису і можуть бути перевірені посадовою особою Комітету.

Стаття 20. Заборона реклами наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів

Будь-яке рекламування в засобах масової інформації наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів забороняється.

Особи, винні у порушеннях вимог цього Закону, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.

Розділ IV.
МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ

Стаття 22. Міжнародні договори України

Якщо міжнародним договором України встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в цьому Законі та інших актах законодавства України про обіг наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, то застосовуються правила міжнародного договору.

Президент України
Л.КУЧМА.
м.Київ, 15 лютого 1995 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін і доповнень до Кодексу України про адміністративні правопорушення

З метою посилення відповідальності за порушення законодавства в галузі стандартизації, якості продукції, метрології та сертифікації Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст.1122) такі зміни і доповнення:

1. Додати до Кодексу статтями 172, 244 такову змісту:

«Стаття 172. Порушення встановленого порядку видачі сертифіката відповідності —

тягне за собою накладення штрафу на службових осіб підприємств до п'ятдесяти мінімальних розмірів заробітної плати»;

«Стаття 244. Органи Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації

Органи Держстандарту України розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства в галузі стандартизації, якості продукції, метрології та сертифікації (стаття 167 — за винятком правопорушень під час реалізації продукції промисловими підприємствами громадянам-споживачам; статті 169, 170 — за винятком правопорушень під час транспортування, зберігання і використання продукції, призначеної для реалізації громадянам-

споживачам; стаття 170¹ — за винятком правопорушень під час випуску, реалізації товарів, виконання робіт та надання послуг громадянам-споживачам, статті 171, 172, 172¹).

Від імені органів Держстандарту України розглядають справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

Голова Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації і його заступники;

директори центрів стандартизації, метрології та сертифікації Автономної Республіки Крим, області, міста та їх заступники».

2. Застосувати 13 викладки в такій редакції:

«Адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології та сертифікації».

3. Статті 167, 169, 170¹, 171 викласти в такій редакції:

«Стаття 167. Випуск і реалізація продукції, яка не відповідає вимогам стандартів

Випуск (у тому числі з ремонту) або реалізація продукції, яка не відповідає вимогам стандартів, сертифікатів відповідності, норм, правил і зразків (еталонів) щодо якості, комплектності та упаковки (за винятком випадків, передбачених законодавством України), —

тягне за собою накладення штрафу на службових осіб підприємств, установ, організацій не-

залежно від форм власності, громадян-власників підприємств чи уповноважених ними осіб від двадцяти до ста мінімальних розмірів заробітної плати»;

«Стаття 169. Передача замовнику або у виробничий документ, який не відповідає вимогам стандартів

Передача замовнику або у виробничий конструкторської, технологічної та проектною документів, які не відповідають вимогам стандартів, норм і правил щодо якості продукції та її безпеки, —

тягне за собою накладення штрафу на службових осіб підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, громадян-власників підприємств чи уповноважених ними осіб від десяти до п'ятдесяти мінімальних розмірів заробітної плати»;

«Стаття 170. Випуск, реалізація продукції (товарів) без сертифіката відповідності

Випуск продукції (товарів), реалізація (обмін) продукції (у тому числі імпортованої) виготовленої або проданої, виконання робіт, надання послуг підприємствами або громадянам-споживачам без сертифіката відповідності, якщо його наявність передбачена чинним законодавством, —

тягне за собою накладення штрафу на службових осіб підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, громадян-власників підприємств чи уповноважених ними осіб, грома-

дян, які займаються підприємницькою діяльністю, від двадцяти до ста мінімальних розмірів заробітної плати.

Стаття 171. Порушення правил випуску в обіг, виготовлення, ремонту, повірки, калібрування, продажу і прокату засобів вимірювань

Випуск в обіг і продаж засобів вимірювань, що не пройшли державних випробувань або метрологічної атестації, а також неоповірені, або виробничий, продаж, прокат, ремонт, калібрування засобів вимірювань підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, чи громадянами, які займаються підприємницькою діяльністю, за відсутності на це відповідного дозволу, а також використання результатів вимірювань у сферах, що підлягають державному метрологічному нагляду, з відхиленнями від гранично допустимих значень, —

тягне за собою накладення штрафу на службових осіб підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, громадян-власників підприємств чи уповноважених ними осіб, грома-

дян, які займаються підприємницькою діяльністю, від двадцяти до ста мінімальних розмірів заробітної плати».

4. Абзац другий статті 170 викласти в такій редакції:

«тягне за собою накладення штрафу на службових осіб підприємств до п'ятдесяти мінімальних розмірів заробітної плати».

5. Абзац другий статті 172 викласти в такій редакції:

«тягне за собою накладення штрафу на службових осіб підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, громадян-власників підприємств чи уповноважених ними осіб, грома-

дян, які займаються підприємницькою діяльністю, від двадцяти до ста мінімальних розмірів заробітної плати».

6. У частині першій статті 218 цифри «166—172» замінити цифрами «166»;

7. У частині першій статті 244¹ слово і цифри «статті 170» замінити словами і цифрами «статті 170¹» — щодо правопорушень під час реалізації товарів, виконання робіт, надання послуг громадянам-споживачам, стаття».

8. У частині першій: абзац двадцять перший пункту 1 викласти в такій редакції:

«органи Державного комітету України у справах захисту прав споживачів (стаття 42¹, 155, 156, 156¹)»;

абзац двадцять третій пункту 1 виключити;

у частині другій цифри «244¹—244²» замінити цифрами «244¹—244²».

5. Абзац другий статті 172 викласти в такій редакції:

«тягне за собою накладення штрафу на службових осіб підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, громадян-власників підприємств чи уповноважених ними осіб, грома-

дян, які займаються підприємницькою діяльністю, від двадцяти до ста мінімальних розмірів заробітної плати».

6. У частині першій статті 218 цифри «166—172» замінити цифрами «166»;

7. У частині першій статті 244¹ слово і цифри «статті 170» замінити словами і цифрами «статті 170¹» — щодо правопорушень під час реалізації товарів, виконання робіт, надання послуг громадянам-споживачам, стаття».

8. У частині першій: абзац двадцять перший пункту 1 викласти в такій редакції:

«органи Державного комітету України у справах захисту прав споживачів (стаття 42¹, 155, 156, 156¹)»;

абзац двадцять третій пункту 1 виключити;

у частині другій цифри «244¹—244²» замінити цифрами «244¹—244²».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л.КУЧМА.
м.Київ, 1 березня 1995 року.

СУЧАСНА МОДЕЛЬ ПРОФІЛАКТИКИ ЗАХВОРЮВАНЬ

відпрацьовується на базі своєрідного полігону — Херсонського діагностичного центру

ЗА ЗАВДАННЯМ Міністерства охорони здоров'я України у Херсоні інтенсивно працювала група спеціалістів на чолі з експертом Всесвітньої організації охорони здоров'я, президентом міжнародної асоціації «Медінформатика» Озаром МІН-ЦЕРОМ і начальником центру медистатистики названого міністерства Анатолієм МІШЕНКОМ. Керівники групи дали інтерв'ю кореспондентів «Голосу України».

— Для створення національної концепції розвитку інформатики у медицині, — розповіли гості, — треба виробити систему одержання надійної статистики захворювань населення, сучасної обробки даних, врахувати чимало чинників впливу на здоров'я людей, не в останню чергу й екологічний. Маємо наразі увійти хоча б до європейського інформаційного простору, до відкриття для кожного спеціаліста-медика системи нагромадження даних, щоб, зрештою, поставити профілактику хвороб на суцільний рівень.

Своєрідним полігоном для «обкатки» перспективної програми має стати, на наш погляд, Херсонський діагностичний центр.

На Херсонщині керівник, перш за все голова обласної Ради Віталій Жолобов, добує по майбутню медицині. Сам діагностичний центр побудував роботу відповідно на новітній основі. Не позичати енергії й головному лікарю, кандидату медичних наук Анатолію Голунову. І специфіка області примусила херсонців мати в медицині власний внутрішній інформаційний канал, який, втім, має вихід на країну. Зосередити статистичні дані через єдиний комунікаційний зв'язок у єдиному центрі, забезпечити його надійною комп'ютерною технікою — це вимога часу. Функції діагностичного центру значно розширено, він об'єктивно став базою для одержання найдовірливіших даних про справжній стан здоров'я місцевого населення.

Створивши систему ранньої діагностики у первинній ланці охорони здоров'я, колектив на чолі з Анатолієм Голуновим розробив і впровадив автоматизований скринінг у базових

профілактичного обстеження населення у 18 районах Херсонщини на базі названого центру. З'ясувалося, що у 58 відсотків мешканців області збільшена щитовидна залоза, хоча офіційна статистика оперувала зовсім іншими даними. Зрештою, те, що виявлено в Херсонській області, є міні-

На знімках: головний лікар діагностичного центру кандидат медичних наук Анатолій Голунов і реєстратор Наталія Онисенко у залі модського зв'язку; сучасний комп'ютерний томограф дозволяє встановлювати точний діагноз.

Фото Віктора СКРИПКИ.

аторію недобора усієї медицини країни.

Практика Херсонського діагностичного центру висвітлює недосконалість управління медициною та стереотипів у підходах до профілактики захворювань. Незалежні структурні підрозділи статистики мають бути у районах, містах, областях — у країні. Інформація, науково опрацьована й узасягнена, підкаже урядові, як ефективніше впливати на поліпшення здоров'я нації, а населенню — як уникати найнебезпечніших захворювань. Це, наразі, підкаже, як краще розподіляти кошти наших скромних бюджетів. Не кількість легко-місьє визначитиме розрахунки, а чіткі напрями профілактики захворювань.

Сьогодні можна говорити лише про певну наближеність

статистичних даних до реальної картини. По суті, маємо не що інше, як зафіксований практиками стан подання медичної допомоги. Не більше.

ПРАКТИКА Херсонського діагностичного центру висвітлює недосконалість управління медициною та стереотипів у підходах до профілактики захворювань. Незалежні структурні підрозділи статистики мають бути у районах, містах, областях — у країні. Інформація, науково опрацьована й узасягнена, підкаже урядові, як ефективніше впливати на поліпшення здоров'я нації, а населенню — як уникати найнебезпечніших захворювань. Це, наразі, підкаже, як краще розподіляти кошти наших скромних бюджетів. Не кількість легко-місьє визначитиме розрахунки, а чіткі напрями профілактики захворювань.

Об'єктивної інформації ніхто не має. Образно кажучи, наявні статистичні дані, здобуті традиційним способом, як і 50 років тому, без використання сучасної методики, можна порівняти тільки з верхівкою

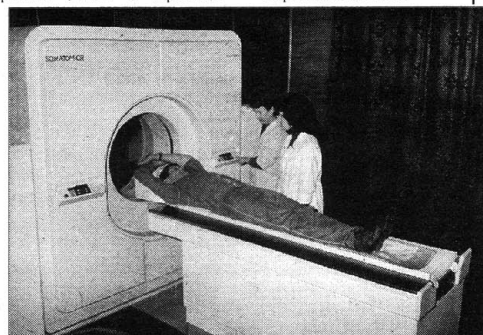
айсберга. Вийти із такого становища можна і треба. Шлях — створення справді незалежної служби статистики на всіх рівнях організації охорони здоров'я.

Далі. Скажімо, матеріали діагностичних центрів не збігаються зі статистикою малопотужних оргметодвідділів обласних лікарень. — що тоді? Система стандартів визначення хвороб, коли лікар повинен обов'язково виконувати зазначені методи діагностики і лікування, дасть змогу оцінити кваліфікацію медиків, ввести їх до якісно надійнішого поля контролю. Вже тепер ведеться робота над створенням лікувальних стандартів. Всесвітня організація охорони здоров'я, приміром, поставила перед 29 країнами Європи завдання виробити усереднений профіль лікаря загальної практики, так званого сімейного лікаря. До цієї роботи залучають спеціалісти Донецької, Київської, Харківської, Львівської, Херсонської областей, Криму. Тобто починаємо потроху виходити до європейської програми охорони здоров'я.

Ми далекі від думки, що вдасться одразу перебудувати стиль роботи наших кадрів. Вже тепер новатори «стикаються з консервативним мисленням своїх колег усіх рівнів або й відвертою протидією сучасним починанням. Але життя нас примусить переглянути догми, зробити ставку на всебічно обґрунтовану інформацію про наше здоров'я.

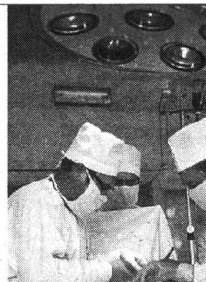
Іван КАЛІНИЧЕНКО.

Херсонська область.

Пульмонологи ще дихають

У ЗАЙДЕНИХ умовах сьогодні перебуває вся бюджетна сфера — медицина, освіта, культура. Не обійшло це лихо стороною і Хмельницьку обласну лікарню — трапляється, що бракує найелементарнішого: бати, бинтів, шприців тощо. І все ж за таких складних умов децю краще стає у пульмонологічному центрі, який очолює кандидат медичних наук Марія Шаренко.

З допомогою голови Хмельницької обласної лікарні Миколи Васильчука, генеральних директорів АТ «Укрелектроапарат» Миколи Петраша та «Хмельницькелектрозв'язок» Дмитра Савчука тримається на плаву матеріальна база пульмонологічного відділення, закуповуються найдефіцитніші препарати. А доставки ліки до лікарів узят на себе клінічними директорів місцевих автотранспортних підприємств Віктор Котюмб.

Та не кожна людина сьогодні у змозі із села добитися до обласного центру. Тому залу-

ючий пульмонологічним відділенням лікарня, кандидат медичних наук Анатолій Олешко взявся за часткове вирішення цієї проблеми. Ще рік тому (до речі, вперше у регіоні) було сформовано пульмонологічну бригаду, що почали регулярно виїждати у райцентри і великі села області. Пульмонологи, онкологи, фізіотри і торакальні хірурги на місцях обстежували хворих і давали рекомендації з лікування, проводили цілеспрямований відбір хворих для спеціальних лікувальних установ і доставляли їх туди своїм транспортом.

Належко організована робота і в стаціонарі. За твердженням фахівців обласного відділу, пульмонологічне відділення Хмельницької обласної лікарні сьогодні одне з кращих у республіці як щодо лікувальної практики, так і щодо організації роботи у цілому.

Михайло ВАСИЛАШКО.

На фото: керівник пульмонологічного центру Марія Шаренко; під час роботи у відділенні: кандидат медичних наук Анатолій Олешко, асистент кафедри Хмельницького факультету вдосконалення лікарів Віктор Онисенко, маніпуляційна сестра Галина Карська; в операційній.

Фото Іллі СУВОТІНА.

Хмельницький.

ЧОМУ РОЗУМНІ ЛЮДИ КУПАЮТЬ ФОРД у ВІННЕР?

ТОМУ, ЩО: ЗА СТАТИСТИКОЮ, ФОРД — НАЙНАДІЙНИШИЙ З АВТОМОБІЛІВ. БО ЙОГО ПРИСТОСОВАНО СПЕЦІАЛЬНО ДО УКРАЇНСЬКИХ УМОВ. КРІМ ТОГО, ФОРД від ВІННЕРА ОБХОДИТЬСЯ БУДЬ-ЩО ДЕШЕВШЕ: АДЖЕ ВІННЕР НАДАЄ РІЧНУ ГАРАНТІЮ І НАЙКРАЩИЙ В УКРАЇНІ СЕРВІС. ВІННЕР МАЄ НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД ЗАПЧАСТИН, А ЗАПЧАСТИНИ НА ЗАМОВЛЕННЯ НАДХОДЯТЬ З НІМЕЧЧИНИ ЩОТИЖНЯ.

ВСЕ ЗРОЗУМІЛО.

ВСЕ, ЩО МИ РОБИМО,
МИ РОБИМО ДЛЯ ВАС!

ВІННЕР-ФОРД-КІЇВ.
ОФІЦІЙНИЙ ДІЛЕР FORD MOTOR COMPANY
ПРОДАЖ. ГАРАНТІЯ. СЕРВІС.
КІЇВ, вул. НАРОДНОГО ОПОЛЧЕННЯ, 16а.
ТЕЛ.: (044) 271 79 50, 271 79 52
ФАКС: (044) 271 79 93

КОМБІ Мы делаем только то, что делаем лучше других

ЭЛИТАН
Мори
Каштановый

Блонд
Виктория
Осветлитель волос

ЭЛИТАН
Амала
Русый

ПАНТЕР
Черный

ЭЛИТАН
Темла
Красное дерева

Фирма "Комби"
254211, г. Киев,
ул. Лавиша Гавро, 10
Служба сбыта
(044) 418-9860

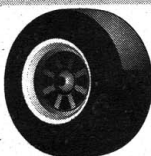

ЦУМ • Украина • Дом Подарков
Детский Мир • Киевский Сувенир

**Организация реализует со склада
в г. Днепропетровске:**

АВТОШИНЫ

для грузовых и легковых автомобилей,
сельхозтехники, погрузчиков, мотоциклов.
Самовывоз и вагонные поставки.

Тел.: (0562) 445-448, 446-464, 440-044.
Факс 442-406.

Вниманию руководителей
мясоперерабатывающих предприятий,
колхозов, совхозов:

АО «Белкозин»

проводит бартерный обмен
колбасной оболочки
Ø22, Ø45 и до Ø65 мм
на мокросоленое сырье
крупного рогатого скота
I, II, III и IV сорта
машинной и ручной сьемки,
развесы от 10 кг и выше.

Адрес: 251350, Черниговская область,
г. Прилуки, ул. Дружбы народов, 44.
Тел.: (04637) 3-22-93; 5-00-70; 5-00-94; 5-39-40;
факс (04637) 5-01-80.

В издательстве «Строительная
газета» вышла из печати
«Энциклопедия дачника», том I.

В нем собрано все о проектировании, строительстве, эксплуатации жилых зданий и хозяйственных построек. В издании 528 страниц, свыше 300 иллюстраций. Подписчики «Строительной газеты» 1993 — 1994 годов, а также подписчики пенсияеры 1995 года могут приобрести книгу по льготной цене.

Заявки принимаются:
в Москве — 101973, Фуркасовский пер., 12/5,
тел. (095) 923-42-24, факс 923-24-74;
в Киеве — тел. (044) 295-66-74.

Реклама
в газете
«Голос
Украины»
Телефон
441-89-34.
Факс
449-85-62.

Реализуем:
— трубы, металлопрокат
(арматура, уголок, швеллер,
лист);
— автомобили и автокраны
на базе КРАЗ, МАЗ;
Тел. (0562) 59-93-86, 67-64-55 (круглосуточно).

Інформаційне повідомлення про продаж акцій

**відкритого акціонерного товариства
«Завод залізобетонних виробів і конструкцій КІБЕР»**

Дані про емітента:
Код за КЗПО 05445400
Скорочена назва емітента АТ
«КІБЕР»
Адреса: 254080, Україна,
м. Київ-80, вул. Костянтинів-
ська, 4-а.
Кількість простих іменних
акцій, запропонованих до про-
дажу за сертифікати 5790 шт.
Номінальна вартість акцій
105000 крб.
Статутний фонд 2984100
тис. крб.
Характеристика держав-
ного підприємства, на базі
якого створено акціонерне
товариство

Середньоспискова кількість
259 чол.
Заборогованість за останній рік:
дебіторська 2790 млн. крб.
кредиторська 5259 млн.
крб.
рівень зносу основних засо-
бів 69,1 %
Ознайомитися з об'єктом та
отримати докладну інформа-
цію можна за адресою:
254080, Україна, м. Київ-
80, вул. Костянтинівська, 4-
а, тел. 417-06-04.
Заяви на придбання акцій
надсилати за адресою:
254080, Україна, м. Київ-80,
вул. Костянтинівська, 4-а.

АО ТЭКСИМ приглашает —

Выставка-продажа «Мебель для дома и офиса»

Адрес: г.Киев, ул.Горького, 152.
Тел. 268-31-19, 269-49-23.

АТ «ПОЛТАВАКОНДИТЕР»
пропонує для реалізації понад
200 найменувань
кондитерських виробів:
карамель, ірис, драже, шоколадні
цукерки, розфасовані в художні
коробки, вафлі — фасовані та на вагу,
смакотген «Дитячий».
Ціни помірні.
Наша адреса: 314020,
м. Полтава, вул. Співська, 10;
телефони: 7-92-49, 7-21-71; факс 2-79-85.

Производственная фирма изгото-
вит из полиэтилена: пленку рука-
вную шириной до 1500 мм, пакеты хо-
зяйственные, обложки для тетра-
дей, мешки и вкладыши транспорт-
ные, пробку винную, коньячную, шам-
панскую, крышку на стеклотанки ем-
костью 0,5 — 3 л.
г.Рубежное Луганской обл., ул.
Ленина, 4.
Научно-производственное
коммерческое предприятие «БКФ»:
(06453) 5-21-61, 7-68-57, 5-14-71;
тел./факс 7-63-85.

КОНДИТЕРСКИЕ ИЗДЕЛИЯ
оптом и мелким оптом со складов в Киеве:

конфеты, печенье, вафли,
карамель, шоколад, батончики,
холодок, жвачки...
Тел./факс (044)
290-02-03.

03.03.1995 року арбітражний суд Києва (252030, м.Київ, вул.Богдана Хмельницького, 44-В) порушив справу № 18/20 про визнання банкрутом Київського лісотарного заводу (м.Київ, вул.Копилівська, 67, корпус 10, р/р 000404811 в ОПЕРУ в банку «Україна» по Київській області, МФО 321574).
Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Номер	Найменування призу	Номер	Найменування призу	Номер	Найменування призу	Номер	Найменування призу	Номер	Найменування призу
-------	--------------------	-------	--------------------	-------	--------------------	-------	--------------------	-------	--------------------

PODOLSKY

Грушевський повернувся до академії

ДАВНО очікувана громадськістю України подія відбулася. Президія Національної Академії наук України прийняла постанову про присвоєння Інституту української археографії НАН України імені М.С.Грушевського. Це урочиста акція є свідченням символічного повернення академіка Михайла Грушевського в стіни рідної Академії. Автор багатомовної «Історії України-Руси», найціннішого національного літопису українського народу, «найвидатніший український історик», як називав Грушевського перший президент України Академії наук В.Вернадський, сьогодні займає достойне місце серед його колег-сучасників, плеяди великих українських вчених Є.Патона, А.Кримського та інших, іменами яких названі інститути Національної Академії наук України.

Відносини великого вченого з Академією протягом всього життя М.Грушевського склалися неоднозначно і непрості. В той же час за іронією долі саме він закликав наріжний камінь у фундамент Академії наук України.

Після повернення з еміграції М.Грушевський повністю присвятив себе науковій роботі в Академії наук України. Опилюючи ним з 1924 року Археологічна комісія ВУАН, попри всі труднощі, забезпечила високий науковий рівень своїх видань, багато зробила для розробки методики публікації документів і пам'яток, залучення до наукового обігу широкого

кола джерел, підготовки фахівців. Ліквідована на початку своєї діяльності Комісія все ж залишила солідний добробут, який нині заслужено повертається до життя. Серед багатьох видань Комісії слід відзначити 4 томи «Українського архіву» та 3 томи «Українського археографічного збірника».

Спадкоємцю Археологічної комісії М.Грушевського стала нинішня Археологічна комісія НАН України, яка поновила свою діяльність наприкінці 1987 р. після десятилітньої вимушеної перерви. На її базі у 1991 р. і був створений Інститут української археографії НАН України.

Присвоєння імені видатного українського вченого і першого Президента України — це велика честь для Інституту. Його наукові внесли вагомий внесок у справу відновлення доброго імені і наукової спадщини великого співвітчизника. За кілька років видано п'ять томів фундаментальної «Історії України-Руси», популярна «Ілюстрована історія України» М.С.Грушевського, монографії П.Соханя, В.Ульяновського та С.Кіризева «М.С.Грушевський і Академія: Ідея, змагання, діяльність» та Р.Пирого «Життя Михайла Грушевського: останні десятиліття (1924 — 1934)», у яких вперше в історіографії на підставі нових архівних джерел розкриваються мало відомі сторінки великої наукової та організаційної праці видатного вченого з розбудови української національної науки та його мужньої боротьби за відстоювання своїх світоглядних позицій. Крім того, діяльність М.Грушевського як історика і організатора науки присвячено багатьом сторінкам у виданнях Інституту: «Історія україн-

ської археографії. Персоналії», «Археологічному щорічнику», збірнику документів «Історія Академії наук України» (том I); «Українська академія наук. Нарис історії» Н.Полонської-Василеко, «Київська археографічна комісія. Нарис історії і діяльності» О.Журби та інших публікацій.

На сьогоднішній день Інституту близько 200 видань, понад 100 томів проходять різні стадії редакційно-видавничого процесу. Нині в Інституті працюють три члени-кореспонденти НАН України, 15 докторів наук та 30 кандидатів. Відділення створені у Львові, Чернівцях, Харкові, Дніпропетровську та Острозі. Інститут співробітнічає з багатьма науковими закладами України та інших держав, в першу чергу з Українським науковим інститутом Гарвардського університету, Канадським інститутом українських студій при Альбертському університеті, Східноєвропейським дослідним інститутом (Філадельфія), Інститутом історії Польської Академії наук тощо. Нещодавно у співпраці з НТШ у

Європі (Сарсель, Франція) видано перший том загальної частини «Енциклопедії українства», готуються до друку наступні видання.

Видється символічним, що за рік до зняття табу на праці Грушевського (сенсация на той час публікація в газеті «Известия» 1988 р.) Президія АН УРСР відновила роботу забороненої Археологічної комісії Грушевського. Кабінет міністрів України, спираючись на рішення загальних зборів Академії наук України, прийняв постанову про створення на базі цієї комісії Інституту української археографії. Постановою Президії Національної Академії наук України «Про присвоєння Інституту української археографії та джерелознавства НАН України імені М.Грушевського» не лише завершено довгий шлях повернення Грушевського в рідну Національну Академію наук України, але й відкриває нову сторінку нашої історії.

Леонід РЕШОДЬКО,
Геннадій БОРЯК.

Реклама

(Початок на 15-й стор.)

Номер	Найменування призу	Номер	Найменування призу	Номер	Найменування призу	Номер	Найменування призу	Номер	Найменування призу
01607841	Набір боксали	01687444	Косметика "L'Oreal"	01767841	Набір боксали	01847841	Набір боксали	01927841	Набір боксали
01608741	Електрокавома	01687841	Набір боксали	01768718	Телевізор (Японія)	01848874	Кухонна машина	01928874	Електрокавома
01609293	Ковдра жаккардова	01688613	Пилосос	01768874	Електрокавома	01849293	Ковдра жаккардова	01929293	Ковдра жаккардова
01609815	Косметика "L'Oreal"	01688874	Електроміксер	01769293	Ковдра жаккардова	01857017	Фен імпортний	01932683	Аудіомагнітола "Sony"
01614910	Кавовий сервіз	01689293	Ковдра жаккардова	01777841	Набір боксали	01857841	Набір боксали	01937841	Набір боксали
01617841	Набір боксали	01697841	Набір боксали	01778874	Електроміксер	01858874	Електрокавома	01938874	Кухонна машина
01618874	Електрокавома	01698874	Електроміксер	01779293	Ковдра жаккардова	01859293	Ковдра жаккардова	01939293	Ковдра жаккардова
01619293	Ковдра жаккардова	01699293	Ковдра жаккардова	01782933	Відеоманітофон (Японія)	01859750	Пилосос "Philips"	01941787	Кавовий сервіз
01627841	Набір боксали	01707841	Набір боксали	01784744	Косметика "L'Oreal"	01867841	Набір боксали	01947841	Набір боксали
01628874	Електрокавома	01708874	Електрокавома	01787841	Набір боксали	01868874	Телевізор (Японія)	01948874	Кухонна машина
01629293	Ковдра жаккардова	01709293	Ковдра жаккардова	01788613	Пилосос	01868874	Електрокавома	01949293	Ковдра жаккардова
01632683	Аудіомагнітола "Sony"	01709815	Косметика "L'Oreal"	01788874	Електроміксер	01869293	Ковдра жаккардова	01950717	Фен імпортний
01637841	Набір боксали	01714910	Кавовий сервіз	01789293	Ковдра жаккардова	01877841	Набір боксали	01957841	Набір боксали
01638874	Кухонна машина	01717841	Набір боксали	01797841	Набір боксали	01878874	Електроміксер	01958874	Електрокавома
01639293	Ковдра жаккардова	01718874	Електрокавома	01798874	Електроміксер	01879293	Ковдра жаккардова	01959293	Ковдра жаккардова
01641787	Кавовий сервіз	01719293	Ковдра жаккардова	01799293	Ковдра жаккардова	01882933	Відеоманітофон (Японія)	01959750	Пилосос "Philips"
01647841	Набір боксали	01727841	Набір боксали	01807841	Набір боксали	01884744	Косметика "L'Oreal"	01967841	Набір боксали
01648874	Кухонна машина	01728874	Електрокавома	01808874	Електрокавома	01887841	Набір боксали	01968874	Електрокавома
01649293	Ковдра жаккардова	01729293	Ковдра жаккардова	01809293	Ковдра жаккардова	01888613	Пилосос	01969293	Ковдра жаккардова
01657017	Фен імпортний	01732683	Аудіомагнітола "Sony"	01809815	Косметика "L'Oreal"	01888874	Електроміксер	01977841	Набір боксали
01657841	Набір боксали	01737841	Набір боксали	01814910	Кавовий сервіз	01889293	Ковдра жаккардова	01978874	Електроміксер
01658874	Електрокавома	01738874	Кухонна машина	01817841	Набір боксали	01897841	Набір боксали	01978874	Електроміксер
01659293	Ковдра жаккардова	01739293	Ковдра жаккардова	01818874	Електрокавома	01898874	Електроміксер	01979293	Ковдра жаккардова
01659750	Пилосос "Philips"	01741787	Кавовий сервіз	01819293	Ковдра жаккардова	01899293	Ковдра жаккардова	01982933	Відеоманітофон (Японія)
01667841	Набір боксали	01747841	Набір боксали	01827841	Набір боксали	01907841	Набір боксали	01984744	Косметика "L'Oreal"
01668741	Набір боксали	01748874	Кухонна машина	01828874	Електрокавома	01908874	Електрокавома	01987841	Набір боксали
01668874	Електрокавома	01749293	Ковдра жаккардова	01829293	Ковдра жаккардова	01909293	Ковдра жаккардова	01988613	Пилосос
01672933	Ковдра жаккардова	01750717	Фен імпортний	01832683	Аудіомагнітола "Sony"	01909815	Косметика "L'Oreal"	01988874	Електроміксер
01678874	Електроміксер	01757841	Набір боксали	01837841	Набір боксали	01914910	Кавовий сервіз	01989293	Ковдра жаккардова
01687841	Набір боксали	01758874	Електрокавома	01838874	Кухонна машина	01917841	Набір боксали	01987841	Набір боксали
01689293	Ковдра жаккардова	01759293	Ковдра жаккардова	01839293	Ковдра жаккардова	01918874	Електрокавома	01988874	Електроміксер
01689293	Відеоманітофон (Японія)	01759750	Пилосос "Philips"	01841787	Кавовий сервіз	01919293	Ковдра жаккардова	01989293	Ковдра жаккардова

За призами звертайтеся протягом 45 днів за адресами:

Київ - Хрещатик, 16, Компанія Разноекспорт, т. (044) 229-09-47
 Миколаїв - Разноекспорт-Миколаїв, вул. Чигирин, 167, т. (0512) 24-11-00
 Львів - Разноекспорт-Львів, вул. Леонтовича, 2, т. (0322) 33-81-34
 Полтава - Разноекспорт-Полтава, вул. Котляревського, 17, т. (03322) 7-39-52
 Харків - Разноекспорт-Харків, вул. О. Яроша, 18а, кв. 904, т. (057) 30-04-18
 Кіровоград - Разноекспорт-Кіровоград, вул. Гоголя, 85, ПКП "Ліра", т. 22-04-71
 Тернопіль - Разноекспорт-Тернопіль, вул. Коперника, 18, т. (03522) 2-62-59
 Івано-Франківськ - Разноекспорт-Івано-Франківськ, вул. Вовчанецька, 9, т. (03422) 4-72-54
 Чернівці - Разноекспорт-Буковина, пр. Незалежності, 92а, кв. 9, т. (037) 3-29-87
 Херсон - Разноекспорт-Херсон, вул. 9-го січня, 29, т. (05522) 4-54-56
 Суми - Разноекспорт-Суми, вул. Кірова, 25, т. (0542) 28-01-92
 Рівне - Разноекспорт-Рівне, вул. Книгини Ольги, 8, т. (0362) 22-42-76
 Луганськ - Разноекспорт-Луганськ, вул. Радянська, 54, кв.320, т. (0642)51-83-20
 Луцьк - Разноекспорт-Луцьк, пр. Воли, 51, к. 1, т. (03322) 3-40-32
 Черкаси - Разноекспорт-Черкаси, бул. Шевченка, 205, т. (0472) 47-74-56

3 березня 1995 року випущено в обіг неперевершену супер-облігацію.

Її перевагами є: - збільшення ймовірності виграшу, так як супер-облігація приймає участь у всіх тиражах на протязі трьох років;
 - збільшення кількості та якості призів (70 % машин, пувток і квартир, що розігруються, будуть розіграні саме в супер-облігації);
 - збільшення її номінальної вартості до 150000 карбованців.
 Придбайте супер-облігацію в відділеннях пошти та Ощадбанку і у регіональних представництвах концерну "Разноекспорт"

зробіть своє життя кращим та цікавішим!

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
 Видавець — Президія Верховної Ради України.
 252019, м. Київ-19,
 вул. М. Грушевського, 5.
 Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
 Редакція: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
 252047, Київ-47,
 вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; факс — 441-89-34, 441-89-44,
 телефакс 449-85-82.
 • Рукописи не повертаємо.
 • Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КТ № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
 • Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
 • За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
 Індекс 60955.
 Тираж 540740.

Комітет друку видання «Преса України».
 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
 234567890
 Зам. 0311059.